

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut 2024-mi ukiakkut ataatsimiinnermi nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut (UKA 2024/86) suliaat. Inatsisissatut siunnersuut ilaatigut aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarneranik ilaatigullu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut – taamaattorli sulii periarfissaqartillugu sumiiffiit aalajangersimasut (taakkununga ilanngullugit ass. Danmarkshavn Pituffik Space Base-ilu) eqqarsaatigalugit taakku nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allamik malinninnissaat pillugu Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaanerannut - ikaarsaariartoqarneranik kinguneqartussaagaluarpog.

Qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqartoqarnera pissutigaluguli inatsisissatut siunnersuut taanna siullermeerneqarnermi kingunitsiannua atuukkunnaarpog. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuutip ataasiakkaanik allanngortillugu nutaamillu tusarniaatigereerlugu saqqummiunneqaqqinnissaa Naleqqap toqqarsimavaa.

Allannguutit siullermik kingunerissavaat Inatsisartut inatsisaat aatsaat Inatsisartut inatsisaata akuerineqarnerata kingorna ukiup ataatsip missaa qaangiuppaat atuutilissamat. Taamaaliornikkut inuussutissarsiortut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinneqarnissaanik siunnersuutigineqartumut naleqqussarnissaminnut piffissaqarnerussapput.

Allannguutit aamma kingunerissavaat Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii, najukkani innuttaasut tusarniareerlugit Inatsisartullu inatsisaata matuma atuutilerneraniit atuuttunik, nalunaarutikkut aalajangersarneqassammata.

Kalaallit Nunaat Danmark EU-milu nunat allat assigalugit 1980-imiilli aasaanerani nalunaaqutaqartarsimavoq. Siusinnerusukkuttaaq – 1948-mi 1949-milu – Landsrådit aalajangererat malillugu Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaqutaqarsimavoq.

Aasaanerani nalunaaqutaq tassaavoq piffissap ullup unnuallu aallartittarfiata ukiup ilaani piffissami aalajangersimasumi nalinginnaasumik piffissap naatsorsorneqartarneranut sanilliullugu nalunaaquttap akunneranik ataatsimik nikisinneqartarnera.

Aasaanerani nalunaaqutaq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 817, 19. december 1989-imeersumi Kalaallit Nunaata Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttamik atuutsitsilernissamut pisinnaatitaaneq tiguaa. Pisinnaatitaaneq taanna Aasaanerani

nalunaaquttap atorineqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14-imi, 19. oktober 1989-meersumi atorineqarpoq.

Aasaanerani nalunaaquttap atorineqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat 2023-mi Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 31-kkut 25. november 2022-meersukkut atuukkunnaarsinneqarpoq, aasaaneranili nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaaneranik piginnaatitsissut Inatsisartut inatsisaanni ingerlateqqinneqarluni, taamalu sulii atuulluni.

Siusinnerusukkut aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinnissaanik suliniuteqarnissaq kissaatigineqarsimavoq, kingullermik 2019-imi upernaakkut ataatsimiinnermi immikkoortoq 55, ”Aasakkut nalunaaquttap atorunnaarsinnissaa suliniutigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut”, aqutugalugu. Siunnersuut akuerineqarpoq, kisianni sulii piviusunngortinneqarani. Inatsisartut aalajangiinerannut EU-mi aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaata apeqqutaatinneqarnera tamatumani pissutaavoq. EU-mi aasaanerani nalunaaqutaq sulii atorunnaarsinneqanngilaq.

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat 25. november 2022-imi atuutilerpoq.

Inatsisartut inatsisaata Kalaallit Nunaata annersaata nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -3-mit UTC -2-mut ikaarsaariarnera malitsigaa. Taamaallilluni nalunaaqutaq akunnermik ataatsimik siuartinneqarpoq. Nalunaaqutaq taamaallilluni ullup ilaani 12.00-iusimagaluarluni 13.00-inngorpoq.

Ittoqqortoormiit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -1-imiit UTC -2-mut ikaarsaariarpoq, taamaallillunilu nalunaaqutaq akunnermik ataatsimik kinguartinneqarluni. Nalunaaqutaq taamaallilluni ullup ilaani 12.00-iusimagaluarluni nal. 11.00-inngorpoq. Inatsisartut inatsisaata taamaallilluni malitsigaa Ittoqqortoormiit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut, Danmarkshavn aamma Pituffik Space Base sulii immikkut ingerlaqatigiiffeqartut eqqaassanngikkaanni, Kalaallit Nunaata sinneranut atuuttumut ikaarsaariarmat.

Tamatuma kingorna paasinarsivoq innuttaasut amerlasuut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaq ajornartorsiuteqarfiusutut misigisaraat.

2024-mi apriliimi sapaatit akunnerisa marluk ingerlaneranni inuit atsiornarinik katersisoqarpoq tassani inuit 3.100-ut missaasa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut (tassa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut siusinnerusukkut Kalaallit Nunaata annersaanut atuuttumut) ikaarsaariarnissaq, taamatullu aamma aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaa, taperserlugu.

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip kissaat tamanna naammassivaa.

Innuttaasut kissaataat nalunaaquttallu ingerlaqatigiiffiannik nutaamik misilittakkat tunngavigalugit taamaalilluni aasaanerani nalunaaqutaqartarnermik aaqqissuussinerup atorunnaarsinneqarnissaa taamatullu aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut ikaarsaariarnissaq siunnersuutigineqarput. Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaat eqqarsaatigalugit siunnersuutigineqarpoq sumiiffinnut taakkununga nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii najukkani innuttaasut tusarniareerlugit nalunaarutikkut aalajangersarneqassasut. Naalakkersuisulli sulii periarfissaqassapput nalunaarusiornikkut sumiiffiit killilikkat allat (tamatumani ass. Danmarkshavn aamma Pituffik Space Base) eqqarsaatigalugit taakku nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allamik malinnissinnaanissaannut.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnera

A) Inatsisiliornerit atuuttut

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 31-mi 22. november 2022-meersumi §1-imi immikkoortut pingajuanni Naalakkersuisut piginnaatinneqarput aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaanissaminnut.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Aasaanerani nalunaaqutaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 27. marts 2024-meersoq Naalakkersuisut atulersippaat.

Nalunaarummi aalajangersarneqarpoq aasaanerani nalunaaqutaq marsip qaammataani sapaat kingulleq UTC +0 nalunaaqutaa malillugu nal. 01.00 aallartissasoq (tassa Kalaallit Nunaannut nalunaaqutaq nalinginnaasoq UTC -2 malillugu marsip qaammataani arfininngornermi kingullermi nal. 23.00). Aasaanerani nalunaaquttap aallartinnerani nalunaaqutaq nalunaaquttap akunneranik ataatsimik siuartinneqassaaq, nalunaaqutaq arfininngornermi nal. 23.00-imiit sapaammi nal. 00.00-imut nikisinneqarluni.

Aasaanerani nalunaaqutaq oktobarip qaammataani sapaat kingulleq UTC +0 nalunaaqutaa malillugu nal. 01.00 atuukkunnaassaaq (Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaqutaq malillugu 00.00). Aasaanerani nalunaaquttap atuukkunnaarnerani nalunaaqutaq nalunaaquttap akunneranik ataatsimik kinguartinneqassaaq nalunaaqutaq sapaammit nal. 00.00-miit arfininngornermut nal. 23.00-mut nikisinneqarluni.

Nalunaarut Danmarkshavnimut Pituffik Space Base-imullu atuutinngilaq. Danmarkshavn aamma Pituffik Space Base eqqarsaatigalugit Danmarkshavnimi aamma Pituffimmi (Thule Air Base) nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik aalajangersagaq aammalu aasaanerani nalunaaquttap atuusinnaanera pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 24. marts 2023-meersoq atuuppoq. Nalunaarummi § 1-imi Danmarkshavn eqqarsaatigalugu

aasaanerani nalunaaqutaq ator neqassanersoq taamaassappallu qaqugu naalagaaffimmi oqartussanut attuumassutilinnut aalajangigassanngortinneqarpoq. Aalajangersakkami § 2-mi Thule Air Base (ullumikkut Pituffik Space Base) eqqarsaatigalugu USA-mi oqartussat taamaaqataanik piginnaatinneqarput.

B) Siunnersuuteqartup isumaliutai

Aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnermik aqqissuussinerit siulliit Europami nunani assigiinngitsuni 1916-imi atuilersinneqarput. Taamani sorsunnersuup siulliup kingornatigut ikummatissamik amigaateqarnerup nassataanik nukissamik sipaaruteqarnissaq siunertaasimavoq. Aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnermik aqqissuussineq ikummatissamik amigaateqarnerup qaangiukkiartornera ilutigalugu atorneerukkiartulertorpoq. Sorsunnersuup kingulliup kingorna aamma taamatut pisoqaqqippaq, kiisalu 70-ikkunni ikummatissamik amigaateqalermermi atorneqaqqilerluni – 70-ikkulli qaangiutereersut aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnermik aqqissuussineq attatiinnarneqarluni.

EU aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarneranut 1996-imi assigiissaarivoq, taamaalilluni aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarneq nunani EU-mut ilaasortaasuni tamani ataatsikkut piffissamilu assigiissumi pisalerluni.

Ullumikkut nunarsuaq tamakkerlugu nunat 70-it missaanniittut aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aqqissuussinermik atuipput.

Aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarnerata eqqunneqarneranut pissutaavoq ullup qaamarngata unnuup tungaanut sapinngisamik atorluarneqarnissaa.

Ullumikkulli aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnerup, nukissanik sipaaruteqarnissaq eqqarsaatigalugu, sunniutai killegalernikuupput, tamanna innaallagialu ullumikkut qaammaqqusersornermut atorneqartoq qangaanerusumut sanilliullugu annikinnerummat. Pærit sipaarniutit kiisalu LED atorlugu qaammaqqusersuinerit allat siaruaasimanerisa innaallagissamik atuneq malunnaatilimmik annikillissimavaat, qaammaqqusersuinerlu innaallagissamik atuinermut tamarmiusumut ilanngartuutaavallaarunnaarsimalluni.

DONG Energyp 2012-imi nalilerpaa aasaanerani nalunaaqutaqartarnermik aqqissuussinerup Danmarkimi innaallagissamik ukiumut atuneq taamaallaat procentip ataatsip missaanik appartittaraa. Ilisimasat naapertorlugit aqqissuussinerup nunami maani qanoq annertutigisumik nukissanik sipaaruteqaataatiginera qulaajarniarlugu misissuisoqarsimanngilaq.

Aasaanerani nalunaaqutaqarnerup sunniutaasa minnerulernerat peqatigalugu ajoqutaasut tappiffigineqarnerulernikuupput. Ukiut kingulliit ingerlanerini ilisimatuut misissuinerisa takutippaat nalunaaquttamik nikititsisarneq peqqinnissamut ajoqutaasoq. Sunniutit taakku sininnerup akornuserneqarneranik timillu pissusilersorneranik allannguinermik aallaaveqarnerat ilimagineqarpoq. Aasaaneranut ikaarsaarnep kingunerit pillugit

misissuinerit tamarmiunnigillat assortorneqarsinnaanngitsumik takutitsisut, misissuinerillu ilaat assortuussutaapput.

Aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aaqqissuussinerit innuttaasut akornanni annertuumik nuannarineqarneq ajornerat taamatuttaaq erseqqippoq. EU-kommissioni assersuutigalugit 2018-imi tamanut ammasumik aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aaqqissuussineq pillugu tusarniaatitsivoq. Akissuteqartunit katillugit 4,6 mio.-iusunit 84 %-iisa aaqqissuussinerup atorunnaarsinneqarnissaa kissaatigaat. USA-mi 2022-mi isumasiuinerup (Monmouth University Poll) takutippaa isumasiorneqartut 61 %-iisa atorunnaarsinneqarnissaanut isumaqataasut.

Aasaanerani nalunaaqutaqartarnerup atorunnaarsinneqarnissaanik siusinnerusukkut aalajangiiffigisassatut siunnersuutaasarsimasunut (UKA 2016/88 aamma UPA 2019/55) akissuteqaatigisarsimasaminni Naalakkersuisut uparuarpaat aasaanerani nalunaaqutaq Europa tamarluinnaat Amerikamilu avannarlermi atorneqarmat oqaatigalugu Naalakkersuisut isumaqarmata ataatsimut suut tamaasa isigalugit pissusissamisoornerusoq nunarpassuarni Kalaallit Nunaanni innuttaasut, inuussutissarsiortut oqartussallu ulluinnarni attaveqarfigisartagaanni aasaanerani nalunaaquttap atorneqarnera malikkaanni.

EU-p inatsisartuisa 2019-imi marsimi ukiuunerani aasaaneranilu nalunaaquttat ukiumoortumik nikisinneqartarnerisa atorunnaarsinneqarnissaannik EU-kommissionimit siunnersuut akueraat. Siunnersuulli naammassineqarsinnaassappat EU-p ministerrådiata siunnersuummik ilaliinissaa piumasaqaataavoq, tamannalu sulii pisimanani.

Aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnermik aaqqissuussineq atorunnaarsinneqassappat, ukiuunerani nalunaaquttap imaluunniit aasaanerani nalunaaquttap najoqqutatut atorneqarnissaa pillugu nunat ilaasortaasut isumaqatigiissuteqarnissaat ministerrådimit kissaatiginartinneqarpoq. Nunat ilaasa ukiuunerani nalunaaquttamik najoqqutatut malinninnissaq toqqarpassuk allallu aasaanerani nalunaaquttamik najoqqutatut malinninnissaq toqqarpassuk, EU-mi nalunaaquttap ingerlaqatigiiffii marlunnik ilaratarsinnaapput. EU-mi nalunaaquttap ingerlaqatigiiffii ullumikkut pingasuupput. Tamanna nunat akornanni killiligaanngitsumik niueqatigiinnermik ajornakusuulersitsissaaq. Maannakkutullu isikkoqartillugu nalunaaquttamik ataatsimoorussamik najoqqutaqarnissaq isumaqatigiinngiffiuvoq.

UKA2019/55-ip oqaluuserineqarnerani aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaa Inatsisartut ilalerpaat, naatsorsuutigaluguli EU-p aamma aasaanerani nalunaaquttamik atorunnaarsitsinissaa. Tamannali sulii naammassineqarsimannigilaq naammassiniarneqarneralu sivisoorujussuusinnaalluni.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuuteqartup nalilerpaa EU-mi aalajangiisoqarnissaanik Kalaallit Nunaata sulii utaqqinissaa isumaqanngitsoq – maannalu piffissanngortoq aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aaqqissuussinerup ajoqutaasa pitsaaqutaanit annertunerunerat pissutigalugu allanngortinneqarnissaanut.

C) Siunnersuut

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitaanerat atuuttoq killilerneqassasoq taamaallaat Danmarkshavnimut Pituffik Space Base-imullu atuuttussanngorlugu, taamatullu aamma aasaanerani nalunaaqutaq pillugu nalunaarut atuuttoq (Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 27. marts 2024-meersoq) atuukkunnaarsinneqassasoq.

Piginnaatitsissutikkut siunnersuutigineqartukut Danmarkshavn aamma Pituffik Space Base eqqarsaatigalugit aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aqqissuussineq Danmarkshavnimi aamma Pituffimmi (Thule Air Base) nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik aalajangersagaq aammalu aasaanerani nalunaaquttap atuussinnaanera pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8-mi, 24. marts 2023-meersumi aalajangersarneqarsimasoq Naalakkersuisut attatiinnarsinnaassavaat.

Kalaallit Nunaanni sumiiffiit allat eqqarsaatigalugit siunnersuutip malitsigissavaa aasaanerani nalunaaquttap ulloq 24. oktober 2026, nal. 24.00 atuutilersumik atorunnaarsinneqarnera.

Kalaallit Nunaannut aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnerata ukiut tamaasa piffissami marsimi sapaatip kingulliup aamma oktobarimi sapaatip kingulliup akornanni EU suli aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aqqissuussisoqarsimatillugu Kalaallit Nunaata EU-milu nunat (Danmark ilanngullugu) akornanni piffissat assigiinnginnerat nalunaaquttap akunneranik ataatsimik sivitsusaaq.

2.2. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut nutaamut ikaarsaariarneq

A) Inatsisiliernerit atuuttut

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 31-mi, 25. november 2022-meersumi § 1, imm. 1-mi aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaannut nalunaaquttamut nalinginnaasumut nalunaaquttamut malitassaq aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -2 malinneqartoq.

Inatsisartulli inatsisaanni § 1, imm. 2-mi Naalakkersuisut piginnaatinneqarput sumiiffinni erseqqinnerusumik taaneqartuni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat alla malinneqassasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanerminnut.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Naalakkersuisut Danmarkshavnimi aamma Pituffimmi (Thule Air Base) nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik aalajangersagaq aammalu aasaanerani nalunaaquttap atuussinnaanera pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 24. marts 2023-meersoq atuutilersissimavaat. Nalunaarummi § 1-mi Danmarkshavn eqqarsaatigalugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata aalajangersarneqarnissaanut naalagaaffimmi oqartussat susassaartut aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqarput, nalunaarummi § 2-mi Thule Air Base (ullumikkut Pituffik Space Base) eqqarsaatigalugu USA-mi oqartussat taamaaqataanik piginnaatinneqartut.

Tamanna naapertorlugu Danmarkshavnip nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC +0 malippaa Pituffik Space Base-ip nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -4 malikkaa.

Kalaallit Nunaanni sumiiffiit allat tamarmik – taakkununga Ittoqqortoormiit, siusinnerusukkut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik namminerisamik malitaqarsimasoq, aamma ilanngullugit – ullumikkut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -2-mut ilaapput.

B) Siunnersuuteqartup isumaliutai

Kalaallit Nunaat ulloq 25. marts 2023, nal. 22.00 nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -2-mut ikaarsaariarpoq. Tamanna Kalaallit Nunaanni nalunaaquttap nalinginnaasup nalunaaquttap akunneranik ataatsimik siuartinneqarneranik kinguneqarpoq.

Kalaallit Nunaat taamaalilluni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii eqqarsaatigalugit Amerikap avannarliup kangimut sineriaata Europallu kimmuat sineriaata akornanni qiterpiaanni inissisimavoq sumiiffinnut pineqartunut tamanut piffissap assigiinngissutaa nalunaaquttap akunneri pingasuullutik.

Tamanna pivoq piffissap aalajangersarneqartarnera pillugu Inatsisartut inatsissaannut Naalakkersuisut siunnersuutaata (UKA 2022/17) Inatsisartunit akuersissutigineqarneratigut Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -2-mut ikaarsaariarnissamut Naalakkersuisut siunnersuuteqarnerannut suna tunuliaqutaanersoq piareersaataasuni takujuminaappoq. Naalakkersuisulli inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussissumminni erseqqissarpaat siunnersuutip inuussutissarsiornermut, minnerunngitsumik silaannakkut angallannermut, aningaasaqarnikkut pitsaasumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini Naalakkersuisut paasisutissiissutigivaat siunnersuutip innuttaasunut innuttaasulluunniit peqqissusiannut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngitsaq.

Islandimi peqqissutsimut ministeriaqarfiup ataani suleqatigiissitap taamaalilluni 2018-imi inerniliuppa Islandimi nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata piffissallu seqinnerfiusartut assigiinnginnerisa napparsimalersinnaaneq annertusisittaraa, meeqqat atuartut ilikkagaqarsinnaanerata ajornerulersittaraa, taamatullu aamma minnerunngitsumik meeqqat inuusuttullu akornanni nanertisimanermik qasunermillu eqqorneqarsinnaaneq annertunerulersittarlugu.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -2-mut Kalaallit Nunaata ikaarsaariarnerata kingorna paasinarsisimavoq innuttaasut ikigisassaannngitsut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaaq ajornartorsiutitut misigisimagaat.

2024-mi apriliimi sapaatit akunnerisa marluk ingerlaneranni inuit atsiornernik katersisoqarpoq tassanilu inuit 3.100-ut missaasa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut (tassa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut siusinnerusukkut Kalaallit Nunaata

annersaanut atuuttumut) ikaarsaariarnissaq, taamatullu aamma aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaa taperserlugu.

Atsiornernik katersuisitsinerup tusagassiorfinnit allaaserineqartarneranut atatillugu atuarneqarsinnaavoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinneqarnera arlallit meeqqaminnut sunniuteqarsimasoq misigisarsimagaat, tassa meeqqat unnukkut sininniarnerminnik ullaakkullu makinniarnerminnik atuariatornissaminnillu ajornartorsiuteqartarsimammata. Taamatutaaq atuarneqarsinnaasimavoq Kalaallit Nunaata Avannaani aalisartorpassuit piniartorpassuillu piniariarnissaminnut seqerngup nuinissaa utaqqikatattarsimagaat. Akerlianik nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat maanna atuuttoq aammalu ualikkut unnukkullu akunnerit qaamarngannik amerlanernik silamilu sammisaqarnermut atorneqarsinnaasunik nassataqartoq timersortartunit iluarisimaarneqartoq tusagassiorfitsigut aamma allaaserineqarpoq.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat maanna atuuttoq inuussutissarsiortunut iluaqutissartaqartoq iluaqutissartaalu taakku inuussutissarsiortut ilaannut pingaaruteqartut UKA2024/86-imut tusarniaanermi akissutit uppersarsapaat. Siunnersuuteqartorli isumaqarpoq akornutit innuttaasunit amerlasoorpassuarnit misigineqartut isiginiarneqanngitsoorneqarsinnaanngitsut. Inuussutissarsiortut soqutigisaat salliutinniarneqartariaqarput, tamannali nunami innuttaasut pilliutigalugit pinngisaannartariaqarluni.

Misilittagaalersimasut taamaalillutik nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut uternissaq oqariartuutigaat.

Taamaalilluni seqineq Kalaallit Nunaata Kitaani nal. 12 missaani qutsinnerpaaffimminiissaaq – kisiannili Tunumiunngitsoq Qaanaamiinngitsorlu. Ittoqqortoormiini seqineq nal. 10 missaani qutsinnerpaaffimminiissaaq, Tasiilami nal. 11 missaani Qaanaamilu nal. 14 missaani qutsinnerpaaffimminiissalluni.

Taamaattumik Kalaallit Nunaata tamarmi nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik ataasiinnarmik malinnilernerata ulluinnarni iluaqutissartai nalunaaquttap ingerlaqatigiiffianik piffissamit seqinnerfiusartumit nikingasumik Qaanaami, Tasiilami Ittoqqortoormii eqqaannilu malinninnikkut innuttaasunut ajoqutissartaanut oqimaaqatigiissinneqartariaqarpoq.

C) Siunnersuut

Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq nalunaaquttamut malitassaq aammalu nalunaaquttap ingerlaqatigiiffia sorleq Kalaallit Nunaanni malinneqassanersoq. Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq nalunaaquttamut malitassaq tassaassasoq UTC, aammalu nalunaaquttamut nalinginnaasumut nalunaaquttap ingerlaqatigiiffia UTC -3 malinneqassasoq.

Kalaallit Nunaanni ullumikkut nalunaaquttap ingerlaqatigiiffia UTC -2 malinneqarpoq. Taamaalilluni siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni nalunaaqutaq nalinginnaasoq nalunaaquttap akunneranik ataatsimik kinguartinneqassasoq.

Taamaalilluni seqineq Kalaallit Nunaata Kitaani nal. 12 missaani qutsinnerpaaffimminissaq – kisiannili Tunumiunngitsoq Qaanaamiinngitsorlu. Ittoqqortoormiini seqineq nal. 10 missaani qutsinnerpaaffimminiissaaq, Tasiilami nal. 11 missaani Qaanaamilu nal. 14 missaani qutsinnerpaaffimminiissalluni.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii, najukkani innuttaasut tusarniareerlugit Inatsisartullu inatsisaata matuma atuutilerneraniit atuuttunik, nalunaarutikkut aalajangersarneqassasut.

Siunnersuutikkut taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni sumiiffinni erseqqinnerusumik taaneqartuni nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiiniq allanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaaneranik piginnaatitsissut atuuttoq ingerlateqqinneqarpoq. Taamaalilluni sulii periarfissaqassaaq Danmarkshavnip Pituffik Space Base-illu nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiiniq Kalaallit Nunaanni nalinginnaasumik nalunaaquttap ingerlaqatigiiffianit allaasunik malinnissinnaanissaannut.

Ullumikkut Kalaallit Nunaata aamma Islandip, Savalimmiut aamma Kunngaqarfik Tuluit Nunaat aamma Irland Avannarleq akornanni nalunaaqutaq nalunaaquttap akunnerinik marlunnik nikingassuteqarpoq. Kalaallit Nunaat aamma Danmarkip, Norgep, Sverigep, Tysklandip allallu Europap kitaaniittut akornanni nalunaaqutaq nalunaaquttap akunnerinik pingasunik nikingassuteqarpoq. Aammalu Kalaallit Nunaata aamma Grækenlandip, Bulgariap aamma Romaniap akornanni nalunaaquttap akunnerinik sisamanik nikingassuteqarluni. Nalunaaquttat ingiaqatigiiffiat, siunnersuummi siunnersuutigineqartutut. UTC -3-mut nikisikkaanni (taamaattorli malugiuk qulaani allassimasutut periarfissaqarmat Kalaallit Nunaanni sumiiffiit aalajangersimasut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allamik malinninnissaannut), nalunaaquttap nikingassutaa nalunaaquttap akunneranik ataatsimik sivikillissaaq.

Amerikap avannarliup kangiata sineriaani, soorlu assersuutigalugu Iqaluit, Quebec, Toronto, Boston, New York, Washington D.C. aamma Miami, nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiani UTC -5-imiippoq. Ullumikkut Kalaallit Nunaata Amerikallu avannarliup kangiata akornanni nalunaaquttat akunnerinik pingasunik nikingapput. Siunnersuutigineqartutut Kalaallit Nunaat nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut ikaarsaariassappat (taamaattorli malugiuk qulaani allassimasutut periarfissaqarmat Kalaallit Nunaanni sumiiffiit aalajangersimasut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allamik malinninnissaannut) tamatumani piffissat nikinganerat nalunaaquttap akunneranik ataatsimik sivikillineqassaaq.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut akissummini nalilerpaa inatsisissatut siunnersuutip inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut ajortumik sunniuteqarsinnaanera

ilimanaateqartorujussuusoq, tassungalu ilanngullugu sulianut tunngatillugu isigalugu tamanna pisariaqanngitsoq.

Naalakkersuisoqarfiup itisiliilluni oqaatigaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -2-mit UTC -3-mut ikaarsaariarneq suut tamaasa eqqarsaatigalugit Nunatta Karsianut ajortumik sunniuteqartussaammat. Allannngortitsinikkut Europamut nalunaaquttat assigiinnngissutaat nalunaaquttap akunnerinit pingasunit sisamanut sivitsorneqassaaq, tamannalu pisortatigut niuernikkullu suleqatigiinnermi ataatsikkuussutsimik annikillisitsissalluni. Tamanna pitsaanerpaamik pisoqassappat naammassisaqarsinnaassutsip allannguuteqannginneranik kinguneqassaaq, kisiannili suut tamaasa eqqarsaatigalugit ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfiini, peqqinnissaqarfimmi ilinniartitaanermullu tunngasuni suliaassanik suliarinnittarnermi piffissamik nukissanillu atuilluannginnerunermik, sivisunerusumik akiniartarnermik nikingasunillu sulisarnissamik pisariaqartitsinerulermik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqartariaqarluni.

Peqatigitillugu assartuinnermik suliallit pitsaanngitsumik sunnerneqassapput, minnerunngitsumik Air Greenland, nunammi tamalaat akornanni aqputinut attaviit ajornerulissammata. Tamatuma Kalaallit Nunaat takornarianut inuussutissarsiortunullu orniginannginnerulersissinnaavaa, tamannalu isertittakkanik annikillisitsissinnaalluni.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup taamatuttaaq UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissummini nalilerpaa nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik allannguutip atuutilersinneqarnerata pisariaqalersissagaa qarasaasiatigut atortorissaarutit nutarsarnissaannut, pilersaarutit piffissalersukkat aammalu pisortatigoortumik attaveqatigiinnerit iluarsinissaannut annertuumik sulisoqartariaqassasoq. Tassunga tunngatillugu suliaassap qanoq annertutiginissaa siunnersuuteqartup oqaatigisinnaanngikkallarpaa.

Kommunini ingerlatsinermut oqartussat UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutini ilisimatitsissutigaaq nalunaaquttap ingiaqatigiiffiata UTC -3-mut utertinneqarnera Europami nunanut, minnerunngitsumik Danmarkimut suleqatigiinnissamut pinngitsoorneqarsinnaanngitsumut sunniuteqassasoq. Nunani taakkunani oqartussat allaffeqarfiisa ammanerisa nalaanni attaveqarsinnaanermut piffissatigut periarfissap annikillinissaa tamatumunnga peqqutaavoq. Massakkut nalunaaquttap ingiaqatigiiffianut (UTC -2-mut) nuunnerup suleqatigisartakkanik Kalaallit Nunaata avataaneersunik ataatsimeeqateqartarniartarnerup malunnaatilimmik ajornannginnerulersissimagaa oqaatigineqarpoq, siornatigut ataatsimiinnissamut angumersiniaraanni unnuakkut makittarnissaq pisariaqarnikuugaluartoq. Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissummini assinganik naliliivoq.

Kommunini ingerlatsinermut oqartussat UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutini paasissutissiissutigivaattaq silaannakkut angallannermi ullormut attaveqaataasartunut periarfissat siunnersuutip annikillisissinnaagai taamaalillunilu angalanermi piffissaq

atorneqartoq najugaqarnerlu eqqarsaatigalugit aningaasartuuteqarnerunissamik nassataqarsinnaalluni.

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut atatillugu oqaatigaa siunnersuut peqqinnissaqarfimmut assigiinngitsunik malitsitut kinguneqassasoq, minnerunngitsumik napparsimasut nunani allani katsorsarneqartut eqqarsaatigalugit.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -3-mut allanngortinneqassappat piffissaq ataatsimut suliffiusoq eqqarsaatigalugu Danmarkimi Kalaallit Peqqissartut Illuat Danmarkimilu napparsimmavissuit suliffeqarfiillu peqqissutsimut tunngasunik suliallit allat suleqatigineqartartut, akunnermik ataatsimik sivikinnerusumik suleqatigineqalissapput. Tamanna Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup nunanilu allani suleqatigisartakkat akornanni suleqatigiinnermut pisariaqarluinnartumut pingaarutilerujussuuvoq.

Napparsimasunut Danmarkimi katsorsarneqartunut tunngatillugu suleqatigiinneq taamaallaat pineqanngilaq, aammali nappaatinik suussusersiinissamut aamma napparsimasunut aalajangersimasunut nunatsinniiginnartunut tunngatillugu siunnersuisarnerit napparsimmavissuarnik nunani allaniittunik aalajangersimasumik suleqateqartarnerit amerliartortut pineqarput.

Kalaallit Nunaanni qaammatini arfineq-marlunni marsip naaneraniit oktobarip naaneranut aasaanerani nalunaaquttamik atorunnaarsitsinerup kingunerisaanik ukiup taamaalinerani Kalaallit Nunaata Danmarkillu piffissatigut nikingassutaat akunnerit tallimannngussapput. Akunnerit nikingassutaasut tallimannngorpata napparsimasut Danmarkimi katsorsarneqartussat unnukkut kingusissukkut tikittalernerat pissutigalugu tikinnermik aqaguani sullinneqarsinnaassannnginnerat naatsorsuutigineqarpoq.

Maannakkut akunnerit nikingassutaasut malitsigisaanik sulisut taartaasartullu Danmarkimiissimasut ”nalunaaquttat nikinnerisa nassatarisaat” misigikkajuttarpaat, taamaammallu ullormit siullermiit pitsaanerpaamik tunniussaqaarsinnaanatik. Akunnerit nikingassutaasut tallimannngorpata ”nalunaaquttat nikinnerisa nassatarisaat” pissutigalugu eqaatsumik sulinerup ajorseriarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taamaaqataanik Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK) UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutimini paasissutissiissutigaa nalunaaquttap ingiaqatigiiffia atuuttoq malillugu Danmarkimi kalaallit peqqissartut angerlarsimaffiata aammalu napparsimaviit Danmarkimiittut suleqatigineqartartut ataatsimoorussamik suleqatigisarnerini piffissaq akunnermik ataatsimik PKK-mi ilaasortanut sivilunerulersitsisimasoq. Ilutigisaanik aqqissuussap massakkut atuuttup naalagaaffimmi suliatigut avitseqatigiissinnaanermik ilaasortat annertunerusumik periarfissaqalersippai, kiisalu Danmarkimi peqqinnissaqarfimmut attaveqaqateqarnissaq ajornannnginnerulersillugu, tamannalu peqqutaalluni nakorsiat ilaannut utaqqineq sivikinnerulersimalluni.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Nalunaaquttap ingiaqatigiiffia massakkut atuuttumut (UTC -2) ikaarsaarneq inuussutissarsiornermut aningaasatigut aqutsinikkullu sunniuteqarluarnissaa ilimasuutigineqartoq Naalakkersuisut nalilerpaat. Tamanna tunngavigalugu nalunaaquttap ingiaqatigiiffianut (UTC -3-mut) atorunnaarnikumut uteqqinnissamut siunnersuummut ikaarsaarneq inuussutissarsiornermut aningaasatigut aqutsinikkullu pitsaanngitsunik sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummut taamatullu aamma UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutit tamanna uppersarpaa.

Minnerunngitsumik Air Greenlandip pitsaanngitsumik kingunerisinnaasanik eqqugaanissaa naatsorsuutigisariaqarpoq, ataani allassimasut naapertorlugit.

Aammattaaq nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik allannguinnissamut siunnersuutip inuussutissarsiornermi immikkoortunik allanik akornusiisinaanissaa oqaatigineqarpoq.

Kalaallit Nunaannit aningaasat nuunneqartartut annerpaartaat Europamut nuunneqartartut GrønlandsBANKEN-imit inatsisissatut siunnersuummut UKA2024/86-imullu tusarniaanermut akissummi paasissutissiissutigineqarpoq, nalunaaquttallu ingiaqatigiiffianik allannguinnissamut siunnersuutaasup Europami aningaaseriviit matunnginnerini nunatsinni aningaaseriviit taamatut aningaasanut nuussisarnissaat akunnermik ataatsimik sivikinnerulersissagaa. Tamanna aamma Europami aningaasaateqarfiit niueqatigiittarfianni pappillissat nalillit atorlugit niueqatigiittarnermut atuuppoq.

Tamatuma saniatigut GrønlandsBANKEN Europami suleqatigisartakkani aqutigalugit ikiorneqarnissamut neqeroorutiniq arlalinnik peqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat taamatut ikiorneqarnissamut periarfissaq akunnermik ataatsimik sivikinnerulissaaq.

Taamaaqataani inatsisistut siunnersuummut Bankiviup tusarniaanermut akissutaa innersuussutigineqarpoq.

Ilutigisaanik UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutini tiguneqartuni (Sulisitsisut, GrønlandsBANKEN aamma qarasaasiaqarnermut tunngasunik suliffeqarfik Modulo ApS) takuneqarsinnaavoq, nalunaaquttap ingiaqatigiiffia allanngoreernikoq massakkut atuuttoq atortorissarutit piffissamik aqutsinermik atuisartut allanngortinnerinut ingammik IT-mut tunngasunik suliffeqarfinnut aningaaserivinnullu aningaasartuuteqarfioreersut, nalunaaquttallu ingiaqatigiiffiannik allanngueqqittoqassappat aamma taamaattoqaqquittussaasoq. Inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut akissuteqaammi Asiap taamaaqataanik paasissutissiissutigaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allanngortitsineq qarasaasiatigut periaatsit teknikikkut naleqqussarneqarnerinut saniatigut aningaasartuuteqarfiussasoq. Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi inatsimmut nassuiaatit tunngavigalugit imaluunniit UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aningaasartuutissat taakkua qanoq annertutigissanersut annerusumik siunnersuuteqartumit oqaatigineqarsinnaasimangilaq.

Inatsisissatulli siunnersuummik tusarniaanermut akissuteqarnermini Sulisitsisut nalilerpaat tamatumani ataatsimut millionerpassuit pineqarsinnasut.

Kiisalu inuussutissarsiornerup ilaanut Danmarkimi Europamiluunniit suleqateqartunut nalinginnaasumik atuuppoq nalunaaquttap akunnerata assigiinngissutaasup sivitsorneqarneratigut piffissaq suleqatigisanik taakkuninnga internettikkut ataatsimeeqateqarsinnaaneq allatulluunniit attaveqarsinnaaneq sivikinnerulissammat. Nalunaaquttap akunnerata assigiinngissutaasup sivitsorneqarneratigut taamatuttaaq internettikkut pikkorissarnernut Danmarkimi Europalluunniit sinnerani neqeroorutigineqartunut, nalinginnaasumik ullaaralaakkut aallartinneqartartunut, sulisut peqataasinnaanissaat ajornarnerulissaaq.

Nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik allannguinnissamut siunnersuut ingammik Air Greenlandimut soorlu oqaatigineqareersutut aningaqaarnikkut pitsaanngitsumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq.

Nalunaaquttap ingiaqatigiiffiini sisamat amerlanerusulluunniit sinnerlugit timmisartuussinermi timmisartumi sulisut qasuersaartarnissaat sivilunerussasoq nunat tamalaat akornanni timmisartuussisarneq pillugu malittarisassaata tunngaviupput. Taamaattumik nalunaaquttap ingiaqatigiiffiini sisamat ataallugit timmisartuussinermi aningaasartuutit annikinnerupput. Nalunaaquttap ingiaqatigiiffiini arlariinni timmisartuussisoqartillugu ilaatigut kinguaattoortoqangaatsiartillugu soorlu assersuutigalugu sila peqqutaalluni kinguaattoornerni qasuersernissamut peqqussut – aammalumi aningaasartuutissat - annerulertarput.

Atlantikoq qulaallugu timmisartuussisoqarsimatillugu Kalaallit Nunaanni timmisartup orsernissaa inuttallu unnuinnissaat aqaguanilu timmisartup aallaqqinnissaa nalunaaquttap ingiaqatigiiffiata atuuttup (UTC -2) periarfissaalersippai, soorlu aamma timmisartumi inuttat Kalaallit Nunaanni najugaqarsinnaanissaannik periarfissiisoq taamaalillunilu siunissami sulisunik nunaqavissunik amerlanerusunik sulisoqarsinnaalerluni.

Nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik allannguinnissamut siunnersuutip periarfissaq tamanna atorunnaarseqqissavaa. Tamanna Air Greenlandimut aningaasartuutitigunnaanngitsoq malitseqartussaavoq kisiannili aamma timmisartuussisarnerat killeqarnerulertussaalluni, taamaattumillu aamma ineriartornissaq annikinnerulissalluni. Air Greenlandip siunnersuummik tusarniaanermut akissuteqaammini nalilerpaa ingerlatseqatigiiffimmut piffissamut sivikinnerusumut aningaasatigut kingunerisassaa tassaassasoq ilaasortat amerliartornissaraluannik annaasarneq millioninik marlunnik kisitsisitalinnik nalilik. Ungasinnerusoq isigalugu taamatuttaaq ineriartornissaraluamik annaasaqarnertut aningaasartuutillu amerlanerulernerisigut tamatuma aningaasatigut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Air Greenlandip tusarniaanermut akissutaa itisiliissutitut innersuussutigineqarpoq.

Tusarniaavigineqartut arlallit (ilaatigut Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik aamma Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik) UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissumminni tamanna takornariaqartitsinermut malitsitut kinguneqarsinnaasoq tikkuarpaat.

Greenland Airports Mittarfeqarfiit inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut atatillugu malugeqqaat timmisartuussisarnermik ingerlatseqatigiiffinnut aningaasatigut kingunerusinnaasut timmisartukkut aqquutit atuuttut attatiinnarneqarsinnaaneritut taamatullu aamma aqquutit nutaat ammartinneqarsinnaaneritut, taamalu aamma Kalaallit Nunaanni mittarfinnut nutaanut aningaasatigut naatsorsuutigisanut, sunniuteqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissutaani tikkuussisoqarpoq tamanna Danmarkimut Europamullu aalisakkanik uumasunik avammut tunisassiornermut allatut kinguneqarsinnaasoq, soorlu aamma nalunaaquttap nikinganerata annikillineqarnera tamatumunnga iluaqutaanikuusoq oqaatigineqartoq. Ukioq 2024 misiliummik saattussanik sulii uumasunik, aalisakkanik sulii qerineqanngitsunik aammalu nipisaat suaanik nutaanik Kalaallit Nunaannit avammut timmisartukkut nassiussisoqarpoq, aammalu Air Greenlandimit siusinnerusukkut oqaatigineqarsimavoq 2025-miit sapaatip akunneranut 100 tons tikillugit assartuisoqartarsinnaalissasoq. Taamatut naatsorsuuteqarneq ingerlatseqatigiiffiup 2025-imut timmisartuussinissamut pilersaarutaani utaqqiisaasumik tunngaveqarpoq, tassani ingerlatseqatigiiffik nunat tamalaat akornanni Nuummut Nuummiillu sapaatip akunneranut tallimat arfineq-marlullu akornanni amerlatigisunik timmisartuussisarluni. Air Greenlandip UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissummini paasissutissiissutigaa nalunaaquttap ingiaqatigiiffianut UTC -3-mut uteqqittoqassappat taamatut timmisartuussisarnissaq ingerlaannarsinnaanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut atatillugu Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutip inuussutissarsiornermut aningaasatigut kingunerisassaanut (tamarmiusunut) tunngatillugu oqaatigaa tamanna eqqortumik takussutissaqartinniarlugu tamatuminnga nalilersuineramik ingerlataqarnissaq pisariaqassasoq.

Oqaatigineqarsinnaavoq tusarniaavigineqartut arlallit (Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut aamma Visit Greenland) tikkuarmassuk suliaasaqarfimmi inatsisiliornikkut killiliussat allanngorteqattaarnerisa malitsigisaannik tamanna aamma toqqaannanngitsumik aningaasatigut kinguneqarsinnaammat. Taamatut allanngortitseqattaarnerit taamaalilluni Kalaallit Nunaanni aningaasaliissuteqarusunnermut atugassarititaasut pillugit nalorninermik pilersitsisinnaavoq, taamaalillunilu tamatuminnga tatiginninneq annikillisarlugu. Minnerunngitsumik Visit Greenlandip erseqqissarpaa takornariatitsisarnermik inuussutissarsiuteqarnermut killiliussat patajaatsut naatsorsuutigineqarsinnaasullu aalajangiisuulluinnarmata.

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tunngavigalugit aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuutip inuussutissarsiortunut ajortunik aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnerata taamaalilluni ukiut tamaasa piffissami marsimi sapaatip kingulliup aamma oktobarimi sapaatip kingulliup akornanni Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni piffissat nikinganerata nalunaaquttap akunneranik ataatsimik annertusisissavaa. Nunat allat aamma aasaanerani nalunaaqutaqarfiusartut eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnera taamaattuttaq ukiup ilaani piffissat assigiinnginnerannut sunniuteqassaaq. Nunarsuarput tamaat eqqarsaatigalugu ullumikkut nunat 70-it missaat aasaanerani immikkut nalunaaqutaqartarput. Naatsorsuutigineqartariaqarpoq nunanik taakkuninnga Kalaallit Nunaata niueqateqarnera nunanullu taakkununga angallannikkut attaveqarnera piffissap ilaani nalunaaquttap allanngortinneqartarneratigut killilimmik ajornarnerulersinnaassasoq.

Kalaallit Nunaanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat siunnersuutigineqartutut UTC -3-mut allanngortinneqarpat kiisalu aasaanerani nalunaaquttap allanngortarnera atorunnaarsinneqarpat taamaalilluni sumiiffiit ilaanni Europamut/Danmarkimut nalunaaqutaq akunnernik tallimanik nikingasalerpat, tamanna Europami aamma Danmarkimi niueqatigiiffiillu suleqatigiinnitsinnut toqqaannartumik akornutaasinnaasoq Sulisitsisunit UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissummi nalilerneqarpoq.

Aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnera Danmarkimut aamma Skandinaviami Europamilu nunanut allanut ataqatigiissaarneqarsimanngippat tamanna Tusassimut pitsaavallaanngitsunik kinguneqarsinnaasoq inatsisissatut siunnersuummut UKA2024/86-imullu tusarniaanermut akissummi Tusassimit nalilerneqarpoq. Tassunga atatillugu Tusassimit oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi nalunaaqutaq pillugu malittarisassat assigiinngitsut peqqutaallutik nalunaaquttamik aqutsiniarneq ajornarnerulissaaq aammalu Tusassip suliniutinik ataqatigiissaarisinnaassusaanut ulluinnarnilu ingerlatsiniarneranut akornutaassasoq.

Qarasaasiaqarnermut tunngasunik suliffeqarfik Modulo ApS UKA2024/86-imut tusarniaanermut akissummini assingusumik oqaaseqarpoq, aasaanerani nalunaaquttap allanngortinneqartarnera atorunnaarpat tamanna pisariaqanngitsumik paatsuungalersitsisinnaasoq nunallu tamalaat akornanni attaveqatigiinniarnermut ajornarnerulersitsisinnaasoq, taamaattoqassappallu tamanna innuttaasunut suliffeqarfinnullu nalunaaquttap ingiaqatigiiffiini allaneersuni qanimut suleqateqartartunut sunniuteqassasoq.

Air Greenlandip inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut akissummini paasissutissiisutigaa Kalaallit Nunaannut aasaanerani nalunaaqutaqartarnermik aqqissuussinermik atorunnaarsitsineq, tamatumunnga peqatigitillugu Europami aasaanerani nalunaaqutaqartarnermik aqqissuussinermik atorunnaarsitsisoqanngippat, Kalaallit Nunaata

Europallu akornanni timmisartuussisarnerup ingerlanneqartarneranut annertuunik kinguneqarsinnaasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassai

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut uteqqinnissamut siunnersuutip avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Innuttaasut peqqissusiat eqqarsaatigalugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut uternissamik siunnersuutip pitsaasunik kinguneqarsinnaanera naatsorsuutigissallugu pissutissaqarpoq, naak tamakku annikitsuinnaassagunaraluartut.

Islandimi peqqissutsimut ministeriaqarfiup ataani suleqatigiissitap taamaalilluni 2018-imi inerniliuppaa Islandimi nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata piffissallu seqinnerfiusartup assigiinnginnerata napparsimalersinnaaneq annertusisittaraa, meeqqat atuartut ilikkagaqarsinnaanerat ajornerulersittaraa, taamatullu aamma minnerunngitsumik meeqqat inuusuttullu akornanni nanertisimanermik qasunermillu eqqorneqarsinnaaneq annertunerulersittarlugu.

Taamaaqataanik Nakorsaaneqarfiup inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut akissummini paasissutissiissutigivaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiini sumi inissisimaneq tamatumalu ass. sinittarnermut, ilikkagaqarsinnaanermut assigiinngitsunillu peqqissutsimut tunngasunut ataqatigiinnera nunat tamalaat akornanni misissorneqartarsimavortaaq. Taakku ilaat ilaatigut tikkuussipput seqinnertarnerata nalunaaquttallu assigiinngissuteqarpallaarnerat inuunerinnermik peqqissutsimullu sunniuteqarsinnaasoq, ataqatigiinnerilli taakku nassuiaruminaatsuupput Kalaallit Nunaannilu pissutsinut nalinginnaasumik assersuukkuminaallutik.

Nakorsaaneqarfik eqikkaalluni naliliivoq mianersornissamik tunngavissaqarnissaaq aallaavigalugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata seqerngup ingerlasarneranut qanillattorneqarnerata peqqissutsikkut iluaqutissaqarsinnaasoq, tamatumanili uppersaaitut tunngavissat sulii killeqarlutik.

Aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuut CO₂-mik aniatitsinerup annertunerlerneratigut avatangiisinut pinngortitanullu ajortumik kinguneqarnissaa, taamaattoqassappalluunniit annikitsuinnarmik, naatsorsuutigineqanngilaq.

Aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnerup ikummatissamik sipaarniarneq eqqarsaatigalugu sunniutaa taamaalilluni killeqartorujussuartut oqaatigineqartariaqarpoq, ullumikkummi ikummateqarnermut innaallagiasq annikinnerusoq atorineqartarmat, qulliit sipaarniutit LED-llu atorineqarnerulersimanerat pissutigalugu.

DONG Energyp 2012-imi nalilerpaa aasaanerani nalunaaqutaqartitsisarnermik aqqissuussineq Danmarkimi innaallagissamik atuineq eqqarsaatigalugu ukiumut ataatsimut isigalugu procentip ataatsip missaannaanik sipaarutaasartoq. Ilisimasagut malillugit

aaqqissuussineq ikummatissamik sipaarniarneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni ikummatissamik sipaartoqartarneranik malitseqarsimanersoq qulaajarniarlugu misissuinerinik ingerlatsisoqarsimanngilaq. Taamaattorli aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnerata annikikkaluamik innaallagissamik atuinerinik annertunerulersitsinissaa naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu aamma oqaatigineqassaaq ullumikkut Kalaallit Nunaanni innaallagissap atorineqartartup 65 %-ia sinnerlugu erngup nukinganit innaallagissiorfinnit CO₂-mik aniatitsinngitsunik tunngaveqarmat.

Innuttaasut peqqissusiat eqqarsaatigalugu pissutissaqarpoq naatsorsuutigissallugu aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuut ajunngitsunik kinguneqarsinnaassasoq, naak immaqa annertunngikkaluartunik.

Ilisimatuussutsikkut misissuinerit assigiinngitsut taamaalillutik takutissimavaat piffissamik nikisitsisarneq peqqissutsikkut artukkerneqarnermik malitseqarsinnaasartoq. Sunniutaasartut tamakkua sinittarnerup akornusersorneqartarneranut timittalu ingerlasarnerata allanngortinneqarneranut attuumassuteqarsorinarput.

Assersuutigalugu University of Coloradomi ilisimatuut ukiut sisamat ingerlanerini ilisimatusarfigisimavaat aasaanerani aamma ukiuunerani nalunaaquttamut ikaarsaarnissaq sioqqutitsiarlugu taamatullu ikaarsaarnarup kingunitsianngua ataasinngornermi qassit napparsimavimmut unittarnerut. Misissuinerimi 2014-meersumi, paasineqarpoq aasaanerani nalunaaquttamut ikaarsaarnarup kingorna ataasinngornikkut 24 procentinik amerlanerusut uummatimikkut ajoquteqalernissaat qaninnerusarsimasoq allanut ataasinngornernut naliginnaasunut naleqqiullugu. Paarlattuanik ukiukkut nalunaaquttamut ikaarsaarnarup kingorna ataasinngornikkut uummallulersartut 21 %-nik ikinnerusarsimapput - tassani ulloq nalunaaquttap akunneranik ataatsimik sivisunerulertarpoq.

Aamma oqaatigisinnaavarput Karolinska Instituttip 2018-mi atugassiami New England Journal of Medicinemi misissuineri saqqummersinneqarnikuusoq. Tassani misissuinerimi takutinneqarpoq aasakkut nalunaaquttamut ikaarsaarnarup kingorna sapaatip akunnerani siullermi agguaqatigiisillugu 5 procentinik amerlanerusut uummamminni taqarsuarminnik milikartoortarsimasut. Paarlattuanilli ukiukkut nalunaaquttamut ikaarsaarnarup kingorna ataasinngornerup qaangiunnerani uummamminni taqqamikkut milittoortartut ikisarsimapput. Ataatsimut isigalugu ukiukkut nalunaaquttamut ikaarsaarnarup nalaani ajutoornissaq ungasinnerulaarnera minnerulaarpoq aasaanerani nalunaaquttamut ikaarsaarnarup nalaani ajutoornissamut naleqqiullugu.

Aasaaneranut ikaarsaarnarup kingunerit pillugit misissuinerit tamarmiunngillat assortorneqarsinnaanngitsumik takutitsisut, misissuinerillu ilaat assortuussutaapput.

Inatsisissatut siunnersuummik tusarniaanermut akissummini Nakorsaaneqarfiup nalilerpaa pissusissamisoortoq naatsorsuutigissallugu aasaanerani nalunaaquttap – taamalu aamma ukiup

affakkaartumik nalunaaquttap – allanngortinneqartarnera innuttaasut sinittarnerannut taamatullu aamma ullup unnuallu ingerlasarneranut ajunngitsumik sunniuteqarsinnaasut, peqqissutsikkullu sunniuteqassappata taakku killeqassagunarlutik.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Inatsisartut inatsisaata ulloq 24. oktober 2026, nal. 24.00 atuutilerneratigut Kalaallit Nunaat ataavartumik ukiuunerani nalunaaqutaqarnermut (nalinginnaasumik nalunaaquttamut) ikaarsaariassaaq peqatigitillugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -2-mit UTC -3-mut ikaarsaariassalluni (pisariaqarpat Qaanaaq, Tasiilaq Ittoqqortoormiit eqqaalu, nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii eqqarsaatigalugit immikkut aalajangersaaviusinnaasut ilanngunnagit).

Nalunaaqutaq taamaattumik ulloq 24. oktober 2026, nal. 24.00 nalunaaquttap akunnerinik marlunnik kinguartinneqartariaqassaaq nal. 22.00-nngorlugu.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -2-mit UTC -3-mut ikaarsaariarnissamik siunnersuutikkut, taamatullu aamma aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuutikkut – ukioq tamaat ataatsimut isigalugu – ullaakkut ullup qeqqata siorna qaamasarnera annertusissaaq taamaaqataanillu ualikkut unnukkullu qaamasarnera annikillilluni.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup UKA2024/86-imut tusarniaanermi akissummini paasissutissiissutigaa nalunaaquttap akunneri ualikkut/unnukkut qaamaffiisut innuttaasut nalunaaquttap akunneri silami sammisaqarfigisaat annertusissinnaagaat ilisimatusarnerit takutikkaat.

Akerlianik aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuutip malitsigissavaa innuttaasut sininniarnikkut ajornartorsiuteqarnerup timittalu ingerlanerata allanngortinneqarnerata malitsigisaanik aasaanerani ukiuuneranilu (nalinginnaasumik) nalunaaquttap nikisinneqartarneranik akornusersorneqarunnaarnerat.

7. Kingunerisinnaasai pingaarutillit allat

Siunnersuutip pingaarutilinnik allanik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussanik suliniaqatigiiffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 2025-mi juunip ulluisa 30-annit aggustip ulluisa sisamaannut Inatsisartut nittartagaanni tamanut ammasumik tusarniaatigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut uku toqqaannaq siunnersuummik nassiussivigineqarsimapput:

Oqartussat: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiuutinut, Inatsisinik Atuutsitsineranut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kulturimut, Timersornermut

Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinnermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut, Nunamullu Namminermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Inunnnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoqarfik, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunian, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunian, Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni sinniisaa.

Suliffeqarfiit: Air Greenland, Inissiaatileqatigiiffik INI, Great Greenland, Greenland Oil Spill Response, Nalik Ventures, Illuut, KNI, NunaGreen, Royal Arctic Line, Royal Greenland, Tusass, Visit Greenland, BankNordik, GrønlandsBANKEN, Polar Seafood, Inu:IT, Comby, Permagreen.

Kattuffiit allallu: Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Qalerualinniat Aalisagarniallu Kattuffiat (QAK), Sinerissap Qanittuani Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (SQAPK), Sulisitsisut, Ilinniagartuut Kattuffiat (ASG), Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK), Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK), Sulisunik Siulersuisut Kattuffiat (SSK).

Tusarniaanermi akissutit taakku pillugit allakkiami sammineqarput. Ilanngussaq 2 innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuummi malittarisassanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 1, imm. 1-2 ingerlateqqinneqarput, taamaattorli Kalaallit Nunaannut nalunaaquttamut malitassaq aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nalinginnaasoq UTC -3-mut allanngortinneqarluni.

Nutaatut peqatigitillugu aalajangersakkakut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput najukkani innuttaasut tusarniareerlugit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii sorliit Qaanaami, Tasiilami Ittoqqortoormiunilu taakkulu eqqaanni malinneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut. Malittarisassat nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput Inatsisartut inatsisaata atuutilerneraniit atuuttussanik.

Aalajangersakkakut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 1, imm. 3 taamatuttaaq ingerlateqqinneqarpoq, allannguutigaluguli matumani Naalakkersuisut taamaallaat piginnaatinneqarmata Danmarkshavn aamma Pituffik Space Base eqqarsaatigalugit aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassiorsinnaanissaminnut. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata immikkoortuinut allanut aasaanerani nalunaaqutaq atorunnaarsinneqassaaq.

§ 1, imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaannut nalunaaquttap nalinginnaasup nalunaaquttamut malitassaq aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -3 malissagaa. Ullumikkut taanna UTC -2-uvoq.

§ 1, nr. 2-mut

Aalajangersakkakut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput najukkani innuttaasut tusarniareerlugit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii sorliit Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaanni malinneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut. Malittarisassat nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput Inatsisartut inatsisaata atuutilerneraniit atuuttussanik.

Aalajangersakkakut tusarniaanerup aalajangersimasumik qanoq iluseqarnissaa aalajangersarneqanngilaq. Taamaalilluni Naalakkersuisut namminneq aalajangigassarissavaat tusarniaaneq qanoq iluseqarluni ingerlanneqassanersoq. Tusarniaanerit assersuutigalugu najukkani innuttaasut najoqqutassiiviusumik taasisinneqarnerisigut ingerlanneqarsinnaapput, kisiannili aamma ass. najukkani tusarniaanertigut ingerlanneqarsinnaallutik.

“Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaanni” pineqartillugit tamatumani illoqarfiit pineqartut taakkulu nunaqarfittaat pineqarput. Pituffik Space Base tamatumunnga atatillugu Qaanaap eqqaanut ilaatinneqanngilaq.

Naatsorsuutigineqarpoq sumiiffinni aalajangersakkami taaneqartuni (Qaanaaq, Tasiilaq Ittoqqortoormiillu) pingasuni tamani immikkut tusarniaasoqassasoq.

Najukkani tusarniaasoqartarnissaanik piunasaqaatikkuq nalunaarutissatut missingiummut najukkani tusarniaasimanerit tunngavigalugit sulianeqartumut tunngatillugu Naalakkersuisut nittartakkakkuq tusarniaavigisartagaanni allagarsiussinikkuq nalinginnaasumik (nuna tamakkerlugu) tusarniaanissaat mattunneqanngilaq.

§ 1, imm. 3-mut

Aalajangersakkakkuq Inatsisartut inatsisaanni § 1, nr. 2, sumiiffinni erseqqinnerusumik taaneqartuni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit nalinginnaasumit UTC -3-mit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allap malinneqarnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisut piginnaatinneqarnerat ingerlateqqinneqarpoq.

Piginnaatitsissut atuuttoq tunngavigalugu Naalakkersuisut nalunaarusiorsimapput: Danmarkshavnimi aamma Pituffimmi (Thule Air Base) nalunaaquttap ingiaqatigiiffianik aalajangersagaq aammalu aasaanerani nalunaaquttap atuussinnaanera pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 24. marts 2023-meersoq.

Taamaalilluni ullumikkut sumiiffiit marluk nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit nalinginnaasumit ullumikkut UTC -2-usumit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allamik malitaqarput. Tamatumani pineqarput Danmarkshavn nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik UTC +0-mik malitaqartoq aamma Pituffik Space Base nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik UTC -4-mik malitaqartoq. Sumiiffinnut pineqartunut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffisa allanngortinneqarnissaat eqqarsaatigineqanngilaq.

§ 1, imm. 4-mut

Aalajangersakkakkuq Naalakkersuisut piginnaatinneqarput Danmarkshavnimi aamma Pituffik Space Base-imi aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaanerminnut.

Piginnaatitsissutip taamatut oqaasertalerneqarsimaneratigut Kalaallit Nunaata ilaanut allanut Kalaallit Nunaannulluunniit tamarmiusumut aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassanngillat.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaata ulloq 24. oktober 2026, nal. 24.00 atuutilernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilerneratigut Aasaanerani nalunaaqutaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 15, 27. marts 2024-meersup atuukkunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 31-mi 25. november 2022-meersumi tulliuttut allanngortinneqarput:
§ 1. Kalaallit Nunaannut nalunaaquttamut nalinginnaasumut nalunaaquttamut malitassaq aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -2 malinneqarpoq. <i>Imm. 2.</i> Sumiiffinni erseqqinnerusumik allanneqartuni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat alla imm. 1-imi aalajangersarneqartunit allaanerusoq malinneqassasoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. <i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut aasaanerani nalunaaqutaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.	1. § 1 imatut oqaasertalerneqarpoq: ” § 1. Kalaallit Nunaannut nalunaaquttap nalinginnaasup nalunaaquttamut malitassaq aamma nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -3 malippaa. <i>Imm. 2.</i> Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii soorliit Qaanaami, Tasiilami, Ittoqqortoormiini taakkulu eqqaanni malinneqassanersut pillugu malittarisassanik, najukkani innuttaasut tusarniareerlugit Inatsisartullu inatsisaata matuma atuutilerneraniit atuuttunik, Naalakkersuisut aalajangersaassapput. <i>Imm. 3.</i> Sumiiffinni erseqqinnerusumik taaneqartuni allani nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat alla imm. 1-imi aalajangersarneqartunit allaanerusoq malinneqassasoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. <i>Imm. 4.</i> Danmarkshavnimi aamma Pituffik Space Base-imi aasaanerani nalunaaqutaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat una ulloq 24. oktober 2026, nal. 24.00 atuutilerpoq. <i>Imm. 2.</i> Aasaanerani nalunaaqutaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 27. marts 2024-meersoq peqatigitillugu atuukkunnaarsinneqarpoq.

Tusarniaaneq pillugu allakkiaq

Oqartussanik suliaqatigiiffinnillu il.il. tusarniaaneq

Inatsisissamut missingiut piffissami 2025-mi juunip ulluisa 30-annit aggustip ulluisa sisamaannut Inatsisartut nittartagaanni tamanut tusarniaatineqarpoq.

Inatsisissatut missingiut taamatuttaaq oqartussanut suliniaqatigiiffinnillu il.il. tuliuttunit tusarniaatineqarsimavoq:

Oqartussat: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiornermut, Inatsisinik atuutsitsinermit Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kulturimut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermit Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Inunnnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni sinniisaa.

Ingerlatseqatigiiffiit: Air Greenland, Inissiaatileqatigiiffik INI, Great Greenland, Greenland Oil Spill Response, Nalik Ventures, Illuut, KNI, NunaGreen, Royal Arctic Line, Royal Greenland, Tusass, Visit Greenland, BankNordik (Bankivik), GrønlandsBANKEN, Polar Seafood, Inu:IT, Comby, Permagreen.

Suliniaqatigiiffiit allallu: Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Qaleralinniat Aalisagarniallu Kattuffiat (QAK), Sinerissap Qanittuani Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (SQAPK), Sulisitsisut, Ilinniagartuut Kattuffiat (ASG), Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiat (PPK), Sulinermit Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK), Sulisunik Siulersuisut Kattuffiat (SSK).

Siunnersuuteqartoq oqartussanit suliniaqatigiiffinniillu il.il. tuliuttunit tusarniaanermi akissuteqaatinik tigusaqarpoq:

Aningaasaqarnermut Akileraartarmullu Naalakkersuisoqarfik, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiuutinut, Inatsisinik atuutsitsinermit tunngasunut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsinut Inunnnullu innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik, Nakorsaaneqarfik (Peqqissutsimik

Nakkutilliisoqarfik), Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoqarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, Ittoqqortoormiini najukkami ataatsimiittitaliaq ilanngullugu, GrønlandsBanken, Bankivik, Air Greenland, Greenland Airports Mittarfeqarfiit, Visit Greenland, Tusass, Sulisitsisut aamma SIK.

Sulisitsisunit tusarniaanermut akissuteqaat ernummateqarnermik allakkiamik ilaqartinneqarpoq, suliffeqarfiit suliniaqatigiiffiillu il.il. tulluuttut sinniisaannit atsiorneqarsimasumik:

Lasø A/S, Nan VVS og Maler APS, Nanoq ApS, Tusass A/S, Albatros Arctic Circle ApS, Inuussutissarsiuutitut Liberaliusunut Ataatsimiittitaliaq, Ini A/S, Masanti A/S, GrønlandsBanken, Sulisitsisut, Hotel Hans Egede A/S, Blue Water Greenland, Hotel Søma, Arctic Law Greenland ApS, Michaxi, Permagreen Grønland A/S, Pascucci, Esmeralda, Esme Lounge, Arctic Star ApS, Polar Seafood Greenland A/S, KJ Greenland A/S, Pisiffik A/S, GreenRoc Strategic Materials Plc, Qaarpiak ApS, Arctic Star ApS, Sirius Greenland ApS, BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Comby, Qalut Vonin, Polar El A/S, Nanco ApS, Asiaq, VR Travel, 2+ Revision Statsautoriserede Revisorer ApS, Hotel Kap Farvel ApS, Qaqortoq Lodges ApS Qaqortoq PBH ApS, Oliecompagniet ApS, Sydgrønlands El og VVS ApS, Arctic Wool ApS, KE Bolig ApS, Kaataq El ApS, Sisimiut Tømrer- og Snedkervirksomhed ApS, kiisalu Grønlands Ejendomsselskab. Ernummateqarnermik allakkiaq taakku saniatigut inuinnarmit ataatsimit (Nuuni Lyngø) aamma atsiorneqarsimavoq.

Sulisitsisut tusarniaanermut akissutaat qulaani taaneqartoq taakku saniatigut taamatuttaaq Timersoqatigiit Kattuffiannit Grønlands Ejendomsselskabimillu isummanik ataasiakkaanik ersersitsinermik imaqarpoq. Asiamit ernummateqarluni allakkiaq aamma isummanik ataasiakkaanik ersersitsinermik imaqarpoq.

Siunnersuuteqartoq taamatuttaaq inuttaasunit katillugit 37-nit tusarniaanermut akissutinik tigusaqarpoq.

Nungunu Olsen, Peter Josefsen, Arne Rafaelsen, Erena Kristensen, Søren Hald Møller, Julia Zeeb Bech, Else Løvstrøm, Jonna Jakobsen Olsen, Else Ostermann, Maria Panínguak' Kjærulff, Susanne Kjærulf, Karoline Rehtmar Josefsen, Pipaluk Heilmann, Karen Nielsen, Aqqaluk Danielsen, Anna Sara Dalager, Enok Ummaa Sadorana, Kitdlaq Jørgensen, Jakku Møller, Luise Larsen, Jens Ottosenm-Kristiansen, Ilannguaq (naggataa paasissutissiissutigineqanngilaq), Efraim Nathansen, Sorlannguaq Davidsen, Kiu Preben Kivioq, Najattannguaq Enoksen, Ane Petersen, Gerda Jeremiassen, Dan Frederik Thomassen, Ulloriaq Grønvold, Valentine Heilmann, Winnie Larsen, Sara Lange Larsen, Lone Lange Larsen, Ane Sofie Petersen Heilmann, Aviak Lange Nielsen kiisalu Sacha Schiøtt.

Siunnersuuteqartoq tusarniaanermi akissutinut tiguneqartunut matuma kinguliani innersuussutigineqartunut qujavoq.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuutip kingunerisassai pillugit nalinginnaasumik nassuiaatini immikkoortup nutarterneqarnissaanum annersusarneqarnissaanullu pissutissaqalersitsisimapput, inatsisissatulli siunnersuummi aalajangersakkat allanngortinneqarnerinik malitseqaratik.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup akissuteqaammini aallarniutigalugu oqaatigaa inatsisissatut siunnersuummi internettikkut atsiortitsiortorneq tunngavigalugu inuit 3.100-ut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinneqarnissaanik kissaateqarlutik ersersitsisimasut. Naalakkersuisoqarfiulli isumaa malillugu tamanna immini allanngortitsinissamut siunnersuutigineqartumut tunngavissaasut naapertorluarlugit tunngavilersuutigineqarsinnaanngilaq. Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq tamatumunnga taarsiullugu allannguutissatut siunnersuutigineqartup kingunerisassaasa nalilersorneqarnissaat pingaaruteqartoq.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa allannguutissatut siunnersuutigineqartup suut tamaasa eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni Europamilu suliffeqarfiit allaffeqarfiillu akornanni suleqatigiinnissamut periarfissanut akornutaassasoq.

Naalakkersuisoqarfiup taamatuttaaq oqaatigaa inatsit illumikkutut isikkoqarluni taamaallaat ulloq 28. oktober 2023-imiit atuussimammat, nutaamillu allanngortinneqaqqikkuni Kalaallit Nunaanni inatsisiliortarnerup tutsuiginannginneranik allanngorarneranillu ersersitsinermut peqataasinnaammat.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisoqarfiup nalilerpaa inatsisissatut siunnersuutip inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut ajortumik sunniuteqarsinnaanera ilimanaateqartorujussuusoq, sulianut tunngatillugu isigalugu pisariaqanngitsumik.

Naalakkersuisoqarfiup itisiliilluni oqaatigaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannit UTC -2-mit UTC -3-mut ikaarsaariarneq suut tamaasa eqqarsaatigalugit Nunatta Karsianut ajortumik sunniuteqartussaammat. Allanngortitsinikkut Europamut nalunaaquttat assigiinngissutaat nalunaaquttap akunnerinit pingasunit sisamanut sivitsorneqassaaq, tamannalu pisortatigut niuernikkullu suleqatigiinnermi ataatsikkuussutsimik annikillisitsissalluni. Tamanna pitsaanerpaamik pisoqassappat naammassisaqarsinnaassutsip allannguuteqannginneranik kinguneqassaaq, kisiannili suut tamaasa eqqarsaatigalugit ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfiini, peqqinnissaqarfimmi ilinniartitaanermullu tunngasuni suliassanik suliarinninntarnermi piffissamik nukissanillu atuilluannginnerunermik, sivisunerusumik akiniartarnermik nikingasunillu sulisarnissamik pisariaqartitsinerulermik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqartariaqarluni.

Peqatigitillugu assartuinnermik suliallit pitsaanngitsumik sunnerneqassapput, minnerunngitsumik Air Greenland, nunammi tamalaat akornanni aqqutinut attaviit

ajornerulissammata. Tamatuma Kalaallit Nunaat takornarianut inuussutissarsiortunullu orniginannginnerulersissinnaavaa, tamannalu isertittakkanik annikillisisinnaalluni. Tamatumunnga ilanngunneqassapput periaatsit (systemit) naleqqussarneqarnerinut paasisitsiniaanernullu teknikikkut allaffissornikkullu aningaasartuutit.

Naak allannguut ukiuunerani ullaakkut ullup qaammarnanik sivisunerulersitsilaassagaluartoq Naalakkersuisusoqarfiup nalilerpaa tamatuma siunnersuummut atatillugu kingunerisassat pitaanngitsut, taakkununnga ilanngullugit minnerunngitsumik inuussutissarsiortnermut atugassarititaasut ajornerusut, pisortat sullissinerisa qaffasissusiata appasinnersusup aamma Kalaallit Nunaanni inatsisiliortarnerup tutsuiginannginneranik allanngorarneranillu ersersitsinerup malitsigisaannik aningaasaliissuteqarusussutsip nalorninarnerulernera, taarsersinnaanngikkai.

Naalakkersuisoqarfik taamaattoq isumaqarpoq inatsimmik nalilersuinissaq pisariaqarpat isumaliutigineqarsinnaasoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata aallarniutigalugu oqaatigaa nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat ulloq 23. marts 2023-miit atuussimammat, tassa ukiut marluk sinnilaarlugit. Piffissap taamak sivikitsigisup ingerlareernerani nalunaaquttap aalajangersarneqarneranik allanngortitseqqinnissamik siunnersuut innuttaasunik, inuussutissarsiortunik nunallu tamalaat akornanni suleqatigisartakkanik, malittarisassat taakku malillugit nalimmassaasariaqartussanut, artukkiinerusussaavoq. Kalaallit Nunaanni nalunaaqutaq pineqartillugu inatsisiliornermi tassaangaannartumik allanngortitsinerit pinaveersaartariaqarput, inatsisiliornerup patajaatsuunissaa qularnaarniarlugu.

Nalunaaquttap patajaatsuunissaa pisariaqarpoq, tassami nunat killeqarfii pitarlugit angalanerit, angallanneq niueqatigiinnerlu isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaajunnaapajaassammata, nunat nalunaaqutaq pillugu inatsisiliornerminnik ukiualunnguit allortarlugit allanngortitsisarpata.

Naalakkersuisup Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata taamatuttaaq oqaatigaa allanngortitsinissamik kissaateqarnermut tunngavilersuutitut oqaatigineqartut, paasisutissanut 2023-mi Inatsisartuni malittarisassat ullumikkut atuuttut tamarmiusunit akuersissutigineqarnerani pigineqartunut sanilliullugit nutaartaqanngitsut. Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nalunaaquttap qanoq aalajangersarneqartariaqarnera pillugu innuttaasut akornanni isummat assigiinngissinnaanerat tupinnanngitsoq. Inatsisiliornerit allanngorteqattaarnerisa tamanna allanngortissinnaanngilaa, tassani innuttaasut ilaqartuassammata atuuttumit allaanerusumik aaqquissuussisoqarnissaanik kissaateqartunik.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata naggataatigut oqaatigaa siunnersuuteqartup Qaanaami, Tasiilami Ittoqqortoormiinilu innuttaasut namminneq qanoq nalunaaqutaqassanerlutik isummerfigissagaat siunniussimagaa. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata paasissutissiissutigaa sumiiffinni taakkunani innuttaasut kingullermik allanngortitsinermut atatillugu aperineqarsimammata, nalunaaquttallu ingerlaqatigiiffiata Kalaallit Nunaata sinneranut atuuttup sumiiffinni pineqartuni aamma atorineqarnissaanik kissaataat malinneqarsimalluni (Qaanaaq Tasiilarlu malittarisassat atuuttut sioqqullugit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat Kalaallit Nunaata Kitaanut atuuttoq malissimavaat. Ittoqqortoormiit nal. ak. ataatsimik nikingasimalluni).

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata tamanna tunngavigalugu siunnersuutip ilalernerneqarnissaa isumaqatiginngilaa.

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa inatsisissatut siunnersuut Qaanaamut, Tasiilamut Ittoqqortoormiunut taakkulu eqqaannut immikkut nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiinik nalunaarutikkut aalajangersaasoqartinnagu sumiiffinni pineqartuni tusarniaasoqartarnissaanik pisussaaffimmik imaqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi tusarniaariaatsimik aalajangersimasumik peqqussuteqartoqanngilaq, eqaatsumilli aaqqiissutaasinnaasunik, soorlu innuttaasunik ataatsimiisitsinernik imaluunniit najoqqutassiiviusumik innuttaasunik taasisitsinernik, ammaassilluni.

Tusarniaasarnissamik pisussaaffiup timitalerneqarneranut atatillugu Naalakkersuisoqarfiup kajumissaarutigaa:

- a) tusarniaanerit naammattumik najukkani aallaavilimmik paasiuminartumillu ingerlanneqartarnissaat qularnaarneqassasoq,
- b) najukkani oqartussatut tusarniaanerillu piareersarneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu peqataasinnaasutut kommunit inissisimanerat isumaliutigineqassasoq, taamatullu aamma
- c) oqaatsitigut kulturikkullu pissutsit, paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanissaat ilanngullugu, sillimaffigineqassasut.

Naalakkersuisoqarfiup ilanngullugu oqaatigaa nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiinik allanngortitsinerit aasaaneranilu nalunaaquttamik atorunnaarsitsineq kommunit piffissamik suliffiusartumik aaqqissuussinerannut, ataatsimiinnernik pilersaarusiernerannut qaqugukkullu sullissisinnaanernannut malitsitut kinguneqarsinnaammat.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup kaammattuutigaa Naalakkersuisut piffissami timitaliiviusumi kommuninik peqataatitsissasut eqaatsumillu ikaarsaariarnissaq ikorfartorniarlugu ilitersuutitut atortussanik suliaqartoqarnissaa qularnaassagaat.

Naalakkersuisoqarfik allanik oqaaseqaateqanngilaq.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiuutinut, Inatsisinik Atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiuutinut, Inatsisinik Atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaaq suliniutaasimasoq pitsaasoq, taamaaliornikkummi niueqatigisartakkatsinnut pingaarnernut, tassa EU-mi nunanut, qaninnerulersimagatta. UTC -2-mut allanngortitsinerup taamaalilluni EU-mi nunanik ataqatigiissaarineq ajornannginnerulersissimavaa, tamatumunngalu ilanngullugu tamanna ilaatigut Air Greenlandip timmisartuussisarnerinut pitsaasuusimalluni.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata UTC -3-mut utertillugu allanngortinneqarnerata inuussutissarsiornermut qanoq annertutigisumik sunniteqarnissaa qulaajarneqarsimanngilaq, kingunerisassaalu eqqortunik ersersissinnaajumallugit sukumiinerusumik nalilersuinissaq pisariaqartussaassalluni.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaaq piffissami sivikitsuinnarni, tassa ukiut marluk affallu missaanni, atuussimammat, taamaattumillu tamatuma sunniutai tamakkiisut takujuminaassimallutik. Taamaalilluni Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaaq piffissami sivilisunerusumi atuussimasariaqartoq sunniutai nalilersorneqarsinnaassappata.

Nalilersuinissamut Naalakkersuisoqarfik ammavoq. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata UTC -3-mut allanngortinneqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup pitsaasutut isiginngilaa.

Naalakkersuisoqarfik taamaalilluni isumaqarpoq nalilersuisoqartariaqartoq, tamannalu pisimatinnagu Naalakkersuisoqarfiup siunnersuut akuersaarnartinngilaa. Nalilersuinikkut suliaassarfiit arlallit siunnersuutigineqartumit sunnerneqartussat taakkulu aningaasatigut kingunerisassaak qulaajarneqartariaqarput.

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfiup maluginiarpaa siunnersuutip kingunerisaanik Kalaallit Nunaat nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut ikaarsaariassasoq, sumiffiit ilaanni najukkani pissutsinut naleqqussaanissamut periarfissaqarluni.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa siunnersuut peqqinnissaqarfimmut assigiinngitsunik malitsitut kinguneqassasoq, minnerunngitsumik napparsimasut nunani allani katsorsarneqartut eqqarsaatigalugit.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -3-mut allanngortinneqassappat piffissaq ataatsimut suliffiusoq eqqarsaatigalugu Danmarkimi Kalaallit Peqqissartut Illuat Danmarkimilu napparsimmavissuit suliffeqarfiillu peqqissutsimut tunngasunik suliallit allat suleqatigineqartartut, akunnermik ataatsimik sivikinnerusumik suleqatigineqalissapput. Tamanna Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup nunanilu allani suleqatigisartakkat akornanni suleqatigiinnermut pisariaqarluinnartumut pingaarutilerujussuuvoq.

Napparsimasunut Danmarkimi katsorsarneqartunut tunngatillugu suleqatigiinneq taamaallaat pineqanngilaq, aammali nappaatinik suussusersiinissamut aamma napparsimasunut aalajangersimasunut nunatsinniiginnartunut tunngatillugu siunnersuisarnerit napparsimmavissuarnik nunani allaniittunik aalajangersimasumik suleqateqartarnerit amerliartortut pineqarput.

Kalaallit Nunaanni qaammatini arfineq-marlunni marsip naaneraniit oktobarip naaneranut aasaanerani nalunaaquttamik atorunnaarsitsinerup kingunerisaanik ukiup taamaalinerani Kalaallit Nunaata Danmarkillu piffissatigut nikingassutaat akunnerit tallimannngussapput. Tassa imaappoq nunani taakkunani marlunni nalinginnaasumik ullormut akunnerit ataatsimut suliffiusartut taamaallaat 2½-nik sivilissuseqassapput.

Siunnersuutip assipajaavaa siornatigut tusarniutigineqarsimavoq (UKA 2024/86). Maannakkut killiffimmik allannguinnermi ilaatigut timmisartup nunatsinni unnuisinneqarsinnaannginnerata kingunerisaanik qasuersaarnissamut aalajangersakkanik il.il. unammilligassaqaalernissaq pissutigalugu sullissinerup pitsaassusiata annikinnerulerneranik kinguneqarnissaa pillugu Air Greenland ilisimatitsissuteqarsimasoq atortuni nassiunneqarsimasuni takuneqarsinnaavoq. Maannakkut killiffimmik allannguinnermi Danmarkimi katsorsarneqartunut tunngatillugu eqaatsumik suleqatigiinnerup ajorseriarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Akunnerit nikingassutaasut tallimannngorpata napparsimasut Danmarkimi katsorsarneqartussat unnukkut kingusissuklut tikitalernerat pissutigalugu tikinnermi aqaguani sullinneqarsinnaassannginnerat naatsorsuutigineqarpoq.

Maannakkut akunnerit nikingassutaasut malitsigisaanik sulisut taartaasartullu Danmarkimiissimasut ”nalunaaquttat nikinnerisa nassatarisaat” misigikkajuttarpat, taamaammallu ullormit siullermiit pitsaanerpaamik tunniussaqaarsinnaanatik. Akunnerit nikingassutaasut tallimannngorpata ”nalunaaquttat nikinnerisa nassatarisaat” pissutigalugu eqaatsumik sulinerup ajorseriarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Nakorsaaneqarfik

Aasaanerani nalunaaqutap atorunnaarsinneqarnissaanut tunngatillugu Nakorsaaneqarfiup oqaatigaa ukiuni kingullerni misissuinerinik assigiinngitsunik saqqummersitsisoqartarsimasoq, aasaanerani nalunaaquttamut ikaarsaariarnerup sivikitsumik peqqissutsimut akornutaasinnaaneranik tikkuussisunik, minnerunngitsumik sinnarluttarnikkut taamatullu aamma ullup unnuallu ingerlasarnerata akornuserneqarallarneratigut. Misissuinerit ataasiakkaat taamatuttaaq aasaanerani nalunaaquttamut ikaarsaariarnerup kinguninngua ass. uummatikkut taqqakkullu nappaatit ajoqusernerilluunniit amerlerialaartarnerannik oqariartuuteqarput.

Uppernaasaatilli assigiinngitsunik atuarneqarsinnaapput, ataqatigiinnerillu nalunaarutigineqartut arlallit paasissutissanik katersuinerinik periaatsitigut killeqartunik tunngaveqarlutik. Taamaattumik peqqissutsimut sunniutit pillugit nalorninaatsunik inerniliinissaq ajornakusoorsinnaavoq.

Tamanna tunngavigalugu Nakorsaaneqarfik isumaqarpoq pissusissamisoortoq naatsorsuutigissallugu aasaanerani nalunaaquttap – taamalu aamma ukiup affakkaartumik nalunaaquttap – allanngortinneqartarnera innuttaasut sinittarnerannut taamatullu aamma ullup unnuallu ingerlasarneranut ajunngitsumik sunniuteqarsinnaasut, peqqissutsikkullu sunniuteqassappata taakku killeqassagunarlutik.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -3-mut ikaarsaariarnissamut tunngatillugu Nakorsaaneqarfiup oqaatigaa taamaaliornikkut Kalaallit Nunaata Kitaani seqerngup qutsinnerpaaffigisartagaa ullup qeqqartarneranut naapertuunnerulissasoq. Inuiaqatigiinni nalunaaquttaq atuuttoq pissusissamisoortumillu ullup unnuallu ingerlasarnera taamaalilluni innuttaasut akornanni amerlanerusunut oqimaaqatigiinnerulaalersinnaagaluarpoq.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiini sumi inissisimaneq tamatumalu ass. sinittarnermut, ilikkagaqarsinnaanermut assigiinngitsunillu peqqissutsimut tunngasunut ataqatigiinnera nunat tamalaat akornanni misissorneqartarsimavortaaq. Taakku ilaat ilaatigut tikkuussipput seqinnertarnerata nalunaaquttallu assigiinngissuteqarpallaarnerat inuunerinnermik peqqissutsimullu sunniuteqarsinnaasoq, ataqatigiinnerilli taakku nassuiaruminaatsuupput Kalaallit Nunaannilu pissutsinut nalinginnaasumik assersuukkuminaallutik.

Nakorsaaneqarfik eqikkaalluni naliliivoq mianersornissamik tunngavissaqarnissaq aallaavigalugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata seqerngup ingerlasarneranut qanillattorneqarnerata peqqissutsikkut iluaqutissaqarsinnaasoq, tamatumanili uppersaaitut tunngavissat suli killeqarlutik.

Nakorsaaneqarfik qulaani allassimasut tunngavigalugit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC-3-mut ikaarsaariarnissamut aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnissaanut siunnersuutigineqartumut akerliusunuk oqaaseqaatissaqanngilaq.

Nakorsaaneqarfiup nalilerpaa allannguutit peqqinnissaq eqqarsaatigalugu suunngikkunik pitsaaquteqalaarsinnaasut, naak peqqissutsikkut pissarsiassat annikitsuinnaanissaat naatsorsuutigineqartariaqaraluartoq.

Nakorsaaneqarfiup pissusissamisoortutut isigaa siunnersuummi nunap immikkoortuini pissutsit assigiinngissinnaaneri isiginiarneqarsimammata, sumiiffinni piffissap seqinnerfiusartup nalunaaquttallu assigiinngissutaasa annertunerulerfigisinnaasaanni najukkani tusarniaasoqartarnissaa siunniunneqarmat.

Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoqarfik

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata UTC -2-tut aalajangiusimaneqarnissaa aasaanerani nalunaaquttap, nunat suleqatigisartakkavut pingaernerit, Danmark ilanngullugu, sulii aasaanerani nalunaaquttamik atuisillugit, attatiinnarneqarnissaa naalakkersuisoqarfiup kaammattuutigaa.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa aasaanerani nalunaaqutaqartarnerup atorunnaarsinneqarnerata kingurissammagu piffissani Europami aasaanerani nalunaaqutaqarfiusuni nalunaaquttat nikinganerini akunnerit tallimaassasut. Aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarnerata nalunaaquttallu ingerlaqatigiiffiata allanngortinneqarnerata nalinginnaasumik kingunerisassaata nalunaaquttat nikinganerata taanna aallaavigalugu nalilersorneqartariaqarpoq.

Qaanaamut, Tasiilamut, Ittoqqortoormiunut taakkulu eqqaannut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata nalunaarutikkut aalajangersarneqarsinnaanissaa naalakkersuisoqarfiup pissusissamisuunngitsutut isigaa. Tamatuma malitsigisinnavaa Kalaallit Nunaanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffii sisamannorsinnaammata, taakkununga pingasut sumiiffinnut pineqartunut taamaallaat atuullutik. Tamanna siusinnerusukkat tusarniaanermut akissummi allaaserineqartut attaveqaatitigut pilersuinikkullu aaqqissuussinernut, minnerunngitsumik timmisartuussisarneq eqqarsaatigalugu, sunniuteqarsinnaavoq.

Naalakkersuisoqarfiup allatigut nalunaaquttap aalajangersarneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanik siunnersuummut, 2024-mi ukiakkut ataatsimiinnermi (UKA2024/86) suliarineqartumut (matuma assigilluinnangajagaanut), naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa innersuussutigaa. Tusarniaanermut akissutip sulii atuunnera naalakkersuisoqarfiup erseqqissarpaa.

Allannguutit siunnersuutigineqartut atuutilersinnagit sivilisunerusumik piffissaliisimaneq naalakkersuisoqarfiup iluarisimaarpaa. Tamanna pisariaqarpoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut nutaamut ikaarsaariarnermi immi ajornartorsiutinik annertuunik pilersoqarsinnaanera pinngitsoortinniarlugu.

Siunnersuummut nassuiaatit nutarterneqarsimanerat eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfiup pitsaasutut isigaa nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata atuuttup tusagassiorfinni ajunngitsumik eqqartorneqarsimaneranut tunngatillugu oqaasertaliussamik ilanngussisoqarsimammat.

Inuussutissarsiortut soqutigisaasa Kalaallit Nunaanni innuttaasut tunulliullugit salliutinneqartariaqannginnerannik oqaasertaliisimaneq eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfiup malugeqquaa inuussutissarsiortunut kingunerisassat inuiaqatigiinnut, soorlu atuisartunut innuttaasunullu, malitsit kinguneqarsinnaammata. Assersuutigalugu siunnersuut Air Greenland A/S-imut aningaasatigut ajortumik kinguneqassappat, tamanna billettit akiinut aallartarnerilluunniit amerlassusiannut malitsit sunniuteqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut kalaalerpasuit tuusintillit arlallit Danmarkimiipput. Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni nalunaaquttat nikinganerata annertunerulernera Kalaallit Nunaanni innuttaasut taakku Kalaallit Nunaannilu ilaqaataasa akornanni attaveqarnermut sunniuteqartussaavoq.

Naalakkersuisoqarfiup pissusissamisoortutut isiginngilaa misissuineri inatsimmut nassuiaatini innersuussutigineqartuni Kalaallit Nunaanni pissutsit pineqanngimmata, taamaallaallu nunani allani misissuinerit pineqarlutik. Naalakkersuisoqarfiup maluginiarpaa imatut oqaasertaliisimaneq: ”Ukiut kingulliit ingerlanerini ilisimatuut misissuinerisa takutippaat nalunaaquttamik nikititsisarneq peqqinnissamut ajoqutaasoq.” malitseqartinneqarmat misissuinerit inerniliineri aasaaneranilu nalunaaquttap kinguneri ajortut pillugit nalorngissuteqarnermik.

Taamaattumik nalilersuisoqarnissaa naalakkersuisoqarfiup sulii kaammattuutigaa. Misilittagaalersut nassuiaatini innersuussutigineqartut tassaasinnaapput ikaarsaariarnermut nalunaaquttallu ingerlaqatigiiffiannut nutaamut naleqqussarnermut atatillugu ajornartorsiutit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC -2 immini qanoq misigineqarnera pineqarani. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata UTC -3-mut nutaamik allanngortinneqarneratigut ajornartorsiutinik assingusunik innuttaasut misigisaqartarsinnaapput. Taamaattumik nalilersuineq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut ullumikkut atuuttumut UTC -2-mut innuttaasut naleqqussarnissaminut periarfissaqareerpata ingerlanneqartariaqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersooq – Tunu

Kommuneqarfik Sermersooq – Tunu siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Kommuneqarfik Sermersooq – Ittoqqortoormiini najukkami ataatsimiititaliaq

Ittoqqortoormiini najukkami ataatsimiititaliaq innuttaasut akornanni tusarniaasimavoq. Tusarniaaneq akissuteqarfissatut immersugassaq “aqqusinermi” agguanneqartoq Facebookimilu isumasiuisarnermut atortorissaarut atorlugit ingerlanneqarsimavoq. Tamanna sioqqullugu innuttaasunik ataatsimiisitsisoqarsimanngilaq.

Innuttaasut 54-it Ittoqqortoormiit nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannut UTC -1-imut siusinnerusukkut atuussimasumut uternissaa isumaqatigaat.

Innuttaasut 53-it Ittoqqortoormiini Kitaanisut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffeqarnissaa (UTC - 3) isumaqatigaat.

GrønlandsBANKEN

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik toqqaanissamut atatillugu aningaaserivik tunngaviusumik eqaatsumik inissisimasooq GrønlandsBANKEN-imit oqaatigineqarpoq.

Taamaakkaluartoq immikkut ittumik pisoqarsimanngippat allannguinnissamik pisariaqalersitsisumik inatsisip akuerineqareersup allanngorteqqinnissaanut GrønlandsBANKEN isumaqataannngilaq.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allanngortitsinissaq eqqarsaatigalugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata massakkut atuuttup (UTC -2) ajoqutissartai siunnersuummi allatorneqarsimasut uani nalunaaquttat ingerlatigiiffiata atuutilersinneqarnissaanut Inatsisartut akuersimmata ilisimasaqarfigineqanngissimanissaat aningaaserivimmit ilimagineqanngilaq. Taamaattorli aningaaserivimmit naqissuserneqarpoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata UTC -2-mut allanngorneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuutip atuarneqarsimanera pillugu tusarniaanermut akissummik tunniussinermut attuumassuteqanngitsoq.

Tamatuma saniatigut nalunaaquttat ingerlatigiiffianni UTC -2-mi aamma pitsaaqutaasut inatsisissatut siunnersuummut iluaqutaasumik ersersinneqarsinnaapput:

Kalaallit Nunaanni aningaasanik nuussisarnarit annerpaartaat Europamut nuunneqartartut GrønlandsBANKEN-imit paasissutissiissutigineqarpoq, nalunaaquttallu ingerlaqatigiiffiannik allannguinnissamut siunnersuutaasup Europami aningaaseriviit matunnginnerini nunatsinni aningaaseriviit taamatut aningaasanut nuussisarnissaat akunnermik ataatsimik sivikinnerulersissagaa. Tamanna aamma Europami aningaasaateqarfiit niueqatigiittarfianni pappiliat nalillit atorlugit niueqatigiittarnermut atuuppoq.

Tamatuma saniatigut GrønlandsBANKEN Europami suleqatigisartakkani aqqutigalugit ikiorneqarnissamut neqeroorutinik arlalinnik peqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat taamatut ikiorneqarnissamut periarfissaq akunnermik ataatsimik sivikinnerulissaaq.

Ilutigisaanillu suleqatigisartakkat europamiusut peqatigalugit ataatsimiinnissat pikkorissaanissallu pilersarusiornissaannut atatillugu nalunaaquttat ingerlatigiiffiat UTC -2 eqaannerusumik inissisimavoq. Amerlanertigut Europami qarasaasiatigut ilinniartitsineq nalunaaqutaq 09.00 aallartittarpoq. Nalunaaquttap nikinganera sivitsussappat tamanna

kalaallinit peqataasoqarnissaanut piffissatigut periarfissakitsitsinerulernissaanik kinguneqartussaavoq.

UTC -3-mit UTC -2-mut nikittoqarnerani aningaasartuutaasut nassuiarneqarneranik inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini ilanngullugu suliaqartoqarnissaa GrønlandsBANKEN-imit kaammattuutigineqarpoq, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu pilersaarusiortarnernut allanullu aningaasartuutit, tassami UTC -3-mut uteqqittoqassappat aningaasartuutaasimasut assinginik pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaat akiligassaneqqissammata.

Misissuinerit arlallit aasaanerani nalunaaquttap akornutaanerani takutitsisut tunngavigalugit aasaanerani nalunaaquttap allanngorneqartarnerata atorunnaarsinneqarnissaanut siunnersuuteqartoqarsimasoq GrønlandsBANKEN-imit maluginiarneqarpoq. Misissuinerinik taakkua akerlianik takutitsisunik peqarneris pillugu aamma qulaajaasoqarnissaa aningaaserivimmit siunnersuutigineqarpoq. Isiginnittariaaseq ataasiinnaq aallaavigalugu misissuinerit kisiisa toqqammavigalugit aalajangiisoqannginnissaa qulakkeerniarlugu taamatut kaammattuuteqartoqarpoq.

Bankivik

Nalunaaquttap nikerarnerata aalajangersarneqarnera massakkut atuuttoq aalajangiuserisarneqarnissasoq Bankivimmit innersuussutigineqarpoq.

Aningaaseriviup maluginiarpaa akunnermik ataatsimik nikisitsineq annikippasiginarsinnaasoq, kisiannili ulluinnarni aningaasaqarnermut, niuernerimut pisortaniillu akiliisarnernut malunnaatilimmik sunniuteqartussaasoq.

Tassunga atatillugu tulluittutigit allaqqasunik aningaaserivik erseqqissaassuteqassaaq:

- Bankivik nunani marlunni aningaaseriviuvoq ataaseq
Bankivik Kalaallit Nunaanni (GL) aamma Savalimmiuni (FO) ingerlatsiveqarpoq. Bankivimmi suliat amerlasuut – navianaataasinnaasunik aqutsinermut atuisunik siunnersuinerimut – nunat akimorlugit toqqaannartumik ullullu tamaasaartumik ataqatigiissarinnermik pisariaqartitsisarput. Akunnernik pingasunik nalunaaquttap nikingalernerata ataatsimoorussamik ulloq suliffiusoq naannerulersissavaa kinguaattooruteqartarnissamullu periarfissat annertusissallugit.
- Nalunaaquttat nikinganerisa maannakkut atuuttut misilittagaqarfigineri pitsaasut
Nikingassutaasoq akunnernut marluinnangortinneqarmat kukkusumik akiliuteqartoqarneranik naammattoortagaat ikiliniikuupput sulianillu sukkannerusumik ingerlatsisoqartalerluni. Ilutigisaanik danskinik suleqatiginnittarneq eqaannerulernikuuvoq.

- Kingusinaarluni akissarsititsisarneq pisortaniillu pisartakkat
Danskitt akiliinermut systemii (soorlu ass. Nets) nunatsinni ullormi suliffiusartumiit matujaarnerusarput. Kukkusoqarsimatillugu Bankivik aqqiissuteqarnissaminut periarfissai akunnermik ataatsimik sivikinnerulissaaq, kingunerisinnaallugulu akissarsiat aatsaat aningaaseriviup ullormi ammaffissaani tullermi tunniunneqarsinnaalernerat.
- Ineqarnermut taarsigassarsinerup pigisanillu aalakkaasunik qularnaveeqqusiussaqarluni taarsigassarsitsisarfinnut akiliutit kinguaattooratarsinnaaneri
Ataatsimoorussamik piffissaatitaasup sivikinnerulernerata Danmarkimi aningaaserivinnut piffissanik killiliussanik qaangiisoornissamut navianaateqarneq annerulersissavaa akileeqqusissuteqartoqarnissaanillu kinguneqaratarsinnaalluni.
- Danmarkimik niueqateqarneq arriinnerusog
Piffissaatitaasup sivikinnerunera ima isumaqassaaq, akiliisimanermut allagartat, qularnaveeqqusiinerit nassiussanullu allagartat pillugit apeqquutit tamatigut ullup tullissaanut utaqqisinneqartariaqarnerinik, tamannalu nioqqutissat ingerlaartinneqarnerinut suliniutinullu kinguarsaataasarluni.
- Nalittorsaanertaqanngitsumik ingerlatsinermut aningaasartuutit qaffasinnerusut
Sivisunerusumik sulinerit, IT-mik naleqqussaanerit nakkutilliinerillu aningaasartuutitut qaffassaataasarpur naggataatigullu atuisunik eqquisinnaalluni.

Air Greenland

Air Greenland tulliuuttutigit tusarniaanermut akissummini paasissutissiisutigit:

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata atuuttup silaannakkut angallannerup pilersaarusiorneqartarneranut sunniutai

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata maannakkut atuuttumut UTC-2-mut allanngortinneqarnera Air Greenlandimut aammalu nunatsinniit nunatsinnullu angalasunut pitsaasunik sunniuteqarnikuuvoq periarfissanillu nutaarluinnarnik ammaassinikuulluni. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinneratigit Kalaallit Nunaat Europamut akunnernik pingasunik qaninnerulerpoq, tamanna ima isumaqarpoq timmisartumi inuttat pillugit pilersaarusiornermi kangiani/kitaani qasuersaarnissamut sivisuumillu qasuersaarnissamut piumasaqaatit eqqarsaatigisariaaruttut. Ima isumaqarpoq maanna periarfissaalersoq timmisartut inuttallu Kalaallit Nunaanni unnuisinnissaannut ullullu tulliani aallaqqissinnaallutik, soorlu aamma periarfissaalersoq inuttat Kalaallit Nunaanni najugaqartinneqarnissaat taamaaliornikkullu siunissami sulisut najugaqavissut amerlineqarsinnaallutik.

Air Greenlandimit maluginiarneqarpoq Nuummiit ullaakkut unnukkullu aallartoqartaleneri ualikkullu Europamut tikissinnaaleneri peqqutaallutik ilaasartut amerleriarujussuarsimasut, taakkua nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata maannakkut atuuttumut UTC -2-mut allannguisoqareermat periarfissaalersut. Taanna ullaakkut unnukkullu

aallartoqarsinnaanerani pilersaarut Kalaallit Nunaannut allatorluinnaq ammaassivoq angalanissamullu periarfissat amerlerujussuarlugit, tamanna takornarianut, inuussutissarsiornermut pisortanullu annertusaataallunilu nutaanik periarfissiivoq. Siusinnerusukkut sorlermiilluunniit angalagaluaraanni Københavnimi unnuinissaq pisariaqartarnikuuvoq. Unammillerneqarneq sakkortugaluartoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat maannakkut atuuttoq, taamaatullu angallannermut pilersaarut, peqquataalluni Air Greenland ineriartornermik annertuumik pilersitsisinnaasimavoq. Air Greenland timmisartumik imarpik qulaallugu angallassisartussamik nutaamik ataatsimik piniaqqinnikuuvoq, taanna 2027-mi atorineqalissasoq naatsorsuutigineqarluni. Timmisartoq taanna, Nuuk eqqaassanngikkaanni, Ilulissani aamma timmisartuussisalissaaq ilimanarlunilu aamma Kangerlussuarmi. Taakkunani aammattaaq ullaakkut unnukkullu timmisartuussisarnerit periarfissaalissapput, ajornanngippallu taakkunani aamma alliariornermik angalasunullu iluaqutissanik pilersitsisoqassalluni.

Taamaattumik nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allannguilluni UTC -3-mut uterteqqiineq Air Greenlandimut aningaasatigut kinguneqassaaq aammalu Kalaallit Nunaannit ullaakkut Europamiillu ualikkut aallartoqartarnissaanut periarfissaq matuneqassalluni. Taamatuttaaq Air Greenlandip inuttanik Kalaallit Nunaanni najugaqartitsisarnissaanut periarfissaq atorsinnaajunnaassaaq, naak timmisartoq Europamiitinneqartaraluartoq tassani teknikkikkut aserfallatsaalineqartarluni. Siunissaq qaninnerusoq ungasinnerusorluunniit eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni ilaasoqarluni timmisartuussissutit “narrow- og wide-body”-nik taaneqartartunik aserfallatsaaliinissamut atortorissaarutunik pilersitsinissaq piviusorsiornerunngilaq. Tassunga ilanngullugit illorsuit timmisartunik inissiisarfiit angisussii eqqarsaatigalugit killilersuutitut piumasaqaatit aningaasartuutillu annertuallaassapput Air Greenland nammineerluni timmisartunik aserfallatsaaliinernik ingerlatsilissagaluarpas. Illoqarfiit imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfillit ilaatinneqanngippata taakkunanilu UTC -2 attatiinnarneqarsinnaappat Qaanaami, Tasiilami aammalu Ittoqqortoormiini nalunaaquttap ingerlaqatigiiffiinnik immikkut ittumik aaqqiissuteqartoqarnissaanut siunnersuut Air Greenlandimit ajoriffissaqartinneqanngilaq. Tamatumunnga oqaatigineqassaaq, nalunaaquttat ingerlaqatigiiffianni atuuttumi sunniutit pitsaanngitsut siunnersuummi eqqaaneqartut ajornerulertarmata avannaq-kippasinnerusumukarlunilu kangimukarnerugaanni.

Aasaanerani nalunaaquttap nikisittarnerata atorunnaarsinneqarnerani timmisartuussisarnermut sunniutaasinnaasut

Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttap nikisittarnerata atorunnaarsinneqarnissaanut siunnersuut Kalaallit Nunaata Europallu akornanni timmisartuussisarnermut annertuumik kinguneqarsinnaavoq aasaanerani nalunaaquttap nikisittarnerata atorunnaarsinneqarnera ataatsikkut atuutilersinneqanngippat. Nalunaaquttap nikinganeri akunnernik tallimanik assigiinngissuseqalissappat timmisartuussinernik ingerlatsiniarnermut ajornakusooreersumut ajornarnerulersitsissaaq. Atuisuttaaq akornanni paatsuungasoqalersinnaanissaa naatsorsuutigineqassaaq.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allannguisoqarpat Air Greenlandimut aningaasatigut kingunerisinnaasai

Siunissami qaninnerusumi Air Greenlandimut aningaasatigut kingunerisinnaasai annertussapput. Nalunaaqutaq UTC -3-mut allanngortinneqassagaluarpas ullaakkut

unnukkullu timmisartuussisarnerni ilaasut annertussusii eqqarsaatigalugit aningaasat millionilikkaat marlunnik kisitsisitallit annaaneqartussatut nalilerneqarpoq. Tamatuma saniatigut ullaakkut unnukkullu angalanerit ima isumaqarput, mittarfinni nutaani angallannikkut tatisimaneqarnerat ullup sinneranut siaruarneqassammat. UTC -3 atulerneratigut angallanneq ullaap tungaani ullup qeqqatalu kingorna annerusumik pisassaaq. Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasatigut kingunerissavaa annikinnerusumik alliatortoqalernera aningaasartuuteqarnerulernerlu, timmisartut inuttallu atorneqarsinnaasut killilersorneqarnerulerneru malitsigisaanillu angallassinissamut pilersaarutit killegarnerulerneru peqqutaallutik. Tamanna Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarnerata atorunnaarsinneqarnera ataatsikkut pissappat malunnartorujussuusaaq.

Inuiaqatigiinnut aningaasatigut kingunerisinnaasai

Oqaatigineqareersutut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat maannakkut atuuttoq angallassinermut pilersaarummik pilerinarluinnartumik ammaassinikuuvoq, tassani Kalaallit Nunaat nunarsuup sinneranut qaninnerulernikuulluni, tassami najugaqavissuugaanni tikeraajugaanniluunniit ulluinnarlugu Europamut tikittoqarsinnaalernikuuvoq. Periarfissaq taanna piujunnaassappat ingammik takornariaqarneq pitsaanngitsumik eqqorneqartussaavoq, kisiannili aamma pisortat inuussutissarsiornerlu eqqugaassallutik, taakkunanimi Europamut Europamiillu angalanerit eqqarsaatigalugit ullut angalaffiusussat, unnuiffissat ullormusiassallu sipaaruteqarfigineqarsinnaammata. Amerika avannarleq eqqarsaatigalugu ullumikkut aamma akunnernik pingasunik nikingavugut assersuutigalugu New York aamma Canadap kangiatungaa. Tamanna isumaqarpoq nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat maannakkut atuuttoq malillugu Kalaallit Nunaat qeqqaqqissaavaniippoq, tamannalu aamma timmisartuussineq eqqarsaatigissagaanni pitsaaqutaalluni.

Inerniliineq

Qulaani tusarniaanermut akissut tunngavigalugu kaammattuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat taamaaginnassasoq. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat allanngussappat tamanna Air Greenlandimut aningaasatigut inuussutissarsiornikkullu kinguneqassaaq, taamatullu angallassinissamut pilersaarummut Air Greenlandimut ingammik nunanut allanut angallassinermi unammilleqatigiinnermut nukittorsaataasussaagaluartumut kinguneqassalluni.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik Qaanaami, Tasiilami Ittoqqortoormiinilu taamaallaat allannguisoqassappat nunatta iluani timmisartuussisarnernut unammillernartunik nassataqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnerup atorunnaarsinneqarnissaanut siunnersuut, Europami aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnerlu ataatsikkut atorunnaarsinneqassanngippata, pissusissamisuunngitsumik aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissaaq aammalu aammalu Kalaallit Nunaanni timmisartuussisarnernik ingerlatsinermut ajornarnerulersitsissalluni.

Greenland Airports – Mittarfeqarfiit

Greenland Airports Mittarfeqarfiit (GAM) aallaqqaasiutigalugu maluginiarpaa, GAM-ip mittarfinni ingerlatsineri marloqiusatut isigineqarsinnaasut. Kalaallit Nunaanni timmisartoqarfinnik qulimiguulinnullu mittarfinnik toqqaannartumik ingerlatsineq, aappaattullu niuernermik tunngavilimmik angallaviusussanik ineriartortitsineq aammalu timmisartortitseqatigiiffinnik pioreersunik nutaanillu isumaginninneq. Kingulleq pineqartoq siullermut pineqartumut aningaasaqarnikkut attuumassuteqarpoq.

GAM-imit ima nalilerneqarpoq, inatsisissatut siunnersuut ingerlatseqatigiiffimmik ingerlatsinerimut tunngatillugu toqqaannartumik aningaasatigut kinguneqarnavianngitsoq, aammalu inatsisip akuerineqarfissaani ulloq atuutilerfianit ukiup ataatsip missaa qaangiuppat nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat nutaaq eqqarsaatigalugu naammassasoq ingerlatsinerup naleqqussarneqarnissaanut.

Niuernermut tunngasortai eqqarsaatigissagaanni GAM-imit maluginiarneqarpoq, GAM ukiorpassuit atorlugit timmisartortitseqatigiinnik oqaloqateqartarsimasoq, tassani Kalaallit Nunaata aamma USA-p aamma Europap akornanni aqputinik nutaanik pilersitsinissaq eqqartorneqartarluni. Suliaq taanna pissarsiffiulluarpoq GAM-imiillu tulluusimaarutigineqarluni maanna USA-mut Europamullu aqquteqalernikuusoq.

Nalunaaquttap aalajangersarneqartarnera pillugu malittarisassat atuuttut ima isumaqarput USA-mut nalunaaqutaq akunnernik pingasunik nikingasoq aammalu Europamut akunnernik pingasunik nikingalluni. Taamaattumik timmisartuussisartunut allanut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni nalunaaqutaq immikkuullarissumik inissisimavoq. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat atuuttoq nunarsuarmi aningaasaqarnikkut qitiusumik inissisimasunut pingaarnerpaanut piffissatigut pitsaalluinnartumik aqqutissiivoq: USA aamma Europa. Tamanna GAM-ip atuisuinit annertuumik iluaqutissiivoq, angalasunut kisiannilu aamma ingammik timmisartortitseqatigiinnut. Aqqutissanik nutaanik ineriartortitsineq eqqarsaatigalugu nalunaaquttallu akunnernik pingasunik nikinganera atorlugu Kalaallit Nunaat USA-p kangianiittunut aamma Europamut ataqatigiissitsilersinnaavoq, taamaattumik nunavissuit marluk akornanni Kalaallit Nunaat angallattut katersuuffiattut piukkunnarluarpoq. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinnerata Kalaallit Nunaata ornitassatut aqqutissatullu inissisimanera ajorseriartissinnaavaa.

Piffissami matumani GAM-imit nalilerneqarsinnaanngilaq siunnersuut akuerineqassagaluarpas timmisartortitseqatigiinnut qanoq aningaasaqarnikkut kinguneqarsinnaanersoq. UKA2024/86 pillugu tusarniaanermut akissutit aallaavigalugit ilimagineqarpoq aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassasoq. Inatsisissatut siunnersuut timmisartortitseqatigiinnut aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissagaluarpas angallannermi aqputinut pioreersunut aqqutissanullu nutaanut pilerisaarinerimut sunniuteqartussaavoq. Timmisartortitseqatigiinnut aningaasaqarnikkut kinguneqassappat taava Kalaallit Nunaanni mittarfinnut nutaanut aningaasatigut tunngavigisassanut sunniuteqarsinnaavoq.

Nalunaaquttap nikittarneranut aalajangersagaq pillugu malittarisassat atuuttut malillugit timmisartortitseqatigiit Kalaallit Nunaannilu suleqatai ulluunerani allaffiit amerikamiittut europamiittullu ammanerini sulisinnaasarpas. Pissutsinut ingerlatsinerimut

tunngassuteqartunut kinguaattoornerit timmisartunillu ataqatigiissaaraluni suliat ilanngullugit suliaqarniarnermi tamanna iluaquterujussuuvoq. GAM-imit ilanngullugu aamma maluginiaqquneqarpoq timmisartuussisarnermut immikkoortortaq nunatta akisussaaffiginngimmagu tamannalu Danmarkimi Angallannermik Aqutsisoqarfimmit isumagineqartoq. Nalunaaquttap nikittarneranut aalajangersagaq pillugu malittarisassat atuuttut malillugit Angallannermut Aqutsisoqarfimmi allaffiit ammasarfii aammalu GAM-imi suliffiusut annertuumik qaleriiffeqartut. Taamaattumik malittarisassat atuuttut Angallannermik Aqutsiveqarfillu attaveqaqatigiinnissamut pitsaanerusumik periarfissiisut.

Visit Greenland

Visit Greenlandip oqaatigaa Kalaallit Nunaata angalaffiginissaanut attassiuarsinnaaneq tatigineqarsinnaanerlu apeqqutaataasorujussuusut – tamanna tikeraatsinnut minnerunngitsumillu takornariaqarnermut atuuppoq.

Taamaattumik Visit Greenlandip innersuussutigaa nalunaaquttap nikisittarnerata aalajangersarneqarnera sukumiisumik kinaassusersiunngitsumillu kingunerisinnaasaanik misissuisoqaqqaartinnagu allanngortinneqassanngitsoq, tassani suliaqartartut peqataatinneqassallutik. Allanguutissat tamarluinnarmik tunngavilersorluarneqarnissaat takornariaqarnermut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu paasinnilluartumik qulakkeerneqassaaq.

Immikkut ittumik tulluuttutigut allaqqasut Visit Greenlandimit erseqqissaassutigineqarput:

- Takornariartitsisarnermik inuussutissarsiummut killiliussat patajaatsut aalajangiisuupput
Takornarialerineq siunissamut ungasinnerusumut isigaluni suliffeqarfiuvoq, tassani angalanissat qaammatinik ukiunilluunniit arlalinnik sioqqutsilluni pilersaarusiorneqartarlutik. Pilerinarsaaniaraanni tikeraallu paariinnarnissaannut uagut tikitassatut aalaakkaasuulluta, tatiginarluta qularnaatsuunissarput apeqqutaalluinnarpoq. Nalunaaquttap nikisittarnerata aalajangersarneqarneratuulli pingaaruteqartigisunik allannguisaattaarnerup taamatut aalaakkaasuunissaagaluq tunngaviasigut qajannarsisissavaa Kalaallit Nunaatalu angalalluni ornitassagut pilerinartutut tikikkuminartutullu inissisimaneranut ajoqusiisinnaalluni.
- Angalariaatsinut tikikkuminartuunermullu sunniutit
Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata maannakkut atuuttup (UTC -2) Kalaallit Nunaannut aammalu Kalaallit Nunaannit angalasunut – ingammik Europami Amerikamilu Avannarlermi niueqatigisartakkatsinnut pingaarnernut – ulloq taanna tikitassaminnut anngunnissaat ajornarunnaarsippaa. Tikikkuminartuunitsinnut tamanna annertuumik pitsaanerulersitsivoq nunarsuarmilu tamani takornariaqarnikkut aningaasaqarnerup iluani unammillersinnaassusitsinnut nukittorsaataalluni. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allannguineq aasaanerani lu nalunaaquttap nikisittarneranik atorunnaarsitsineq attaveqaatit pitsaasut ikinnerulernerannik kinguneqassaaq tikeraanullu Kalaallit Nunaannut tikeraarnissaminnut piffissarujussuarmik

nukippassuarnillu atuereersimasunut aporfissalersuissalluni. Nalunaaqutaq angalasorpassuarnut, takornariaagaluarpata sulisartuugaluarpataluunniit apeqqutaalluinnartuuvoq.

- Nunat tamalaat akornanni suleqatinik suleqateqarneq
Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnermik inuussutissarsiuteqarneq nunarsuup immikkoortuani najukkatsinni nunallu tamalaat akornanni suleqategiinnermik tunngaveqarpoq. Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata atuuttup amerlasoorpassuarnut taamatut suleqateqarnissaq ajornannginnerulersippaa. Allanguineq nalunaaquttap nikinganerani annertunerulersitsisinnaavoq suleqatigisartakkagut pingaarnarpaat ungasinnerulersillugit, suliamut ajornarnerulersitsilluni aammalu inuussutissarsiorterup ineriartortinnissaanut periarfissat annikinnerulersillugit.

Tusass

Tusassip maluginiarpaa siunnersuutip matumani pineqartup ukiaanerani ataatsimiinnermi 2024-mi (UPA2024/86) siunnersuut saqqummiunneqartoq asserluinnarerpasikkaa, akuersissutigineqarnissaata naatsorsuutigineqarnerata atuutilersinneqarnissaatalu akornanni piffissaliunneqartoq tallisinneqarsimagaluartoq.

Tusassimit suli nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik UTC -3-mut allanguinissaq aasaanerani luunniit nalunaaquttap nikisinneqartarnerata atorunnaarsinneqarnissaa taparserneqanngilaq, siunnersuummullu siusinnerusukkut saqqummiunneqartumut oqaaseqaatit Tusassimit tunniunneqartut innersuussutigalugit:

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat UTC-3-mut allangortinneqarpat Danmarkimut aamma Skandinaviami Europamilu nunanut allanut nalunaaquttat akunneri nikingassutaasut, ullumikkut pingasuusut, sisamanngoqqissapput. Tusassip nalilerpaa tamanna nunarsuup immikkoortuisa taakku marluk akornanni suliassanik, ataatsimiinnissanik attaveqatigiinnissanillu aqqissuussiniarnermut ajornarnerulersitsissasoq, taamaattumillu Tusassimut pitsaanngitsunik kinguneqassalluni.

Tassunga atatillugu Tusassimit paasissutissiissutigineqarpoq Tusassip suleqatigisartagai amerlasoorpassuit Danmarkimiillutillu Europamiimmata, aammalu taakku suleqatigisarnerat ullumikkut pitsaanerulersimasoq Tusassimit malugineqartoq, tassami suleqatigiinnissamut ulluinnarni akunnermik ataatsimik sivilisunerusumik suleqatigiit taakkua periarfissaqalernikuupput. Taanna akunneq ataaseq ilassutaanikuusoq suliffeqarfiup iluani sullarissutsimut ilaatigullu Danmarkimi suleqatigisartakkat suleqatiginissaannut pinngitsoorneqarsinnaanngitsumut pitsaanerulersitsilluni qaffassaataasimavoq. Nalunaaquttap nikinganeri sivitsorneqassappata sullarissuseq taanna innarlerneqassaaq unammilligassanillu allanik pilersitseqqissalluni.

Aasaanerani nalunaaquttap allanngortarnerata atorunnaarsinneqarneratigut Tusassimut pitsaannngitsunik kinguneqassasoq Tusassimit nalilernerqarpoq, minnerunngitsumik tamanna Danmarkimut aamma Skandinaviامي Europamilu nunanut allanut ataqatigiissaarneqanngippat. Aasaanerani nalunaaquttap allanngortarnera atorunnaartinneqassappat aatsaat tamanna pissasoq Danmarkimi aammalu Skandinaviap sinnerani aamma atorunnaarsitsissappata Tusassimit inassuteqaatigineqarpoq.

Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu nalunaaqutaq pillugu malittarisassat assigiinngippata tamanna ingerlatseqatigiiffiup ingerlatsineranik piffissamik aqutsinermik pilersaarusiorniarnermillu ajornarnerulersitsissasoq Tusassimit oqaatiginiarneqarpoq. Sumiiffiit pineqartut taakku marluk akornanni nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata kiisalu aasaanerani/ukiuunerani nalunaaquttat allanngortarneri assigiinngitsut Tusassip nunat tamalaat akornanni suliaqarniarneranut suleqateqarneranullu paatsuunganermik naammassinnissinnaannginnermillu pilersitsisinnaapput. Pisariaqanngitsumik ajornakusuulersitsineq aamma Tusassip suliniutinik ulluinnarnilu suliaasanik ataqatigiissaariniarneranut kinguarsaataassaaq.

Sulisitsisut (GE)

Sulisitsisut (GE) UKA2024/86-imut akissuteqaatigisimasani innersuussutigaa, tamatumalu saniatigut tulluuttutigut oqaaseqaateqarluni:

“Siunnersuummi takuneqarsinnaavoq, qularnanngitsumik inuussutissarsiortut naapinniarneqaraluarsimasut, aaliangerlugu atuutilerfissaq aatsaat pissasoq akuerineqarnissaanik naatsorsuutiginninnerup ulluata kingorna ukiup ataatsip qaangiunneratigut. Siunnersuuteqartup taamatut iliornermini inuussutissarsiuteqartut ernumassutaanik paatsuuisimassaaq.

Kalaallimmi Nunaanni inuussutissarsiornermik ingerlataqartut tamarmiusut maanna nalunaaquttamik inissiineq malillugu ingerlatsipput. Taannami suliffeqarfiit branchillu tamarmiusut akimorlugit pilersaarusiornernannut iluarinartinneqarsimammat (taamaallaat sanaartornermik suliaqartut pinnagit, taakkumi ullaakkut qaamanerunissaanik maqaasisaqarmata). Nunatsinni niueqatigiinneq annerpaaq pilersaarusiornierlu taamaallaat pisinnaavoq maanna nalunaaqutaq atuuttoq tunngavigalugu. Oqaaseqaatigisani siusinnerusukkut akissummik innersuussinnermi assersuutitut aamma taaneqarput aalisakkat avammut tuniniarnissaanni periarfissat silaannakkut angalanissamut ataqatigiissaarsinnaanerisa pitsaasuunera, takornariaqarnermut pitsaaqutaasut ilanngullugit. Kingullermillu taasaq immikkut erseqqissarneqartariaqarpoq; nunattami takornarialerisoqarnera allisassagutsigu, pingaartutut isaatitsissutissanngortillugu, taava nunarput sooq tikikkuminaannerusunngorsarneqassava?

Taamaattumik siusinnerusukkut nalunaaquttamut uteqqittoqassappat ernumassutigisag tassaaginnanngilaq, ”nalimmassaanissamut angumersisoqarsinnaanersoq” – Ilaappummi aamma maannamut aningaasarpasuit atorneqarsimasut, allannguisoqarpat

akileqqinneqartussaajumaartut, sulilu ajornerussaaq nunap ineriartortinneqarnissaanut periarfissat, annaaneqartussaassasut.” (nutsernera Sulisitsisunit tiguneqarneratut)

Sulisitsisut (GE) – Ernumassuteqarluni allakkiaq suliffeqarfinni kattuffinnilu allanilu sinniisuutitanit atsiorneqartoq.

Sulisitsisut (GE) tusarniaanermut akissuteqarnissaminut atatillugu suliffeqarfinni kattuffinnilu sinniisuutitanit arlalinnit atsiornernik katersilluni imatut oqaasertalimmik ernumassuteqarluni allakkiaqarpoq:

”Ernumassuteqarluni allakkiaq: Kalaallit Nunaannut atatillugu natunaaquttamik nikisitsitseqqittoqarnissamik siunnersuut

2024-imi ukiakkut Kalaallit Nunaat nalunaaquttap qanoq ilineranik nikisitsivoq UTC -2-nngorlugu. Nikisitsineq akisuujuvoq sungiunniagassaallunilu, nikisitsinerli inuiaqatigiinni sorpassuarnut pitsaannerusunik malitseqartitsivoq, ilaatigut inuussutissarsiornermut, peqatigiiffeqarnermut, timersornermut aammalu inuit akornanni peqqissutsimut, ilaannakuusumik taaguiinnarluni.

Nikisitsineq ikorfartuivoq, soorlu assersuutigalugu, Kalaallit Nunaanni mittarfissuarnut aningaasaliissuteqarnikkut, niuernermit pitsaasumik sunniuteqarnissaq angujumallugu kiisalu silaannakkut angallanneq aqutigalugu Kalaallit Nunaata tikikkuminarsarnissaa angujumallugu. Nalunaaquttap siunnersuutigineqartut UTC -3-mut utertinneqarnissaa akuerineqassappat, taava suleriutsit tunngaviulersullu iluini allannguutit atorneqalereernikuusut allanngortinneqaannaratik aammali teknikikkut allannguinermit atatillugu aqqissuussaasut allanngortinneqaqqittariaqalernissaat millionerpassuarnik akeqartussaassapput isumaqatigiissusiaasullu isumaqatigiissusiaasinnaalersussaagaluillu aningaasatigut annertoqisunik annaasaqarfiussapput, aningaasartuuteqarfigalugillu pilersinneqarnikut siunissaq isigalugu UTC -2-mut ikaarsaartoqarnera tatigalugu atorneqarsimasut. Tamakku tamarmik toqqaannartumik inuiaqatigiinnut aningaasartuuterpassuarnik malitseqassapput.

Taaneqartullu saniatigut pinngussapput aningaasartuutit, nalilersoruminaatsut, naggataatigut akisunaarujussuarneqarsinnaalersussat: tatigineqarnermik innarliinikkut toqqissisimajunnaartitsinikkullu. Kalaallit Nunaannit nunarsuarmi ingerlariaatsinut annertusiartuinnartumik qanillattorneqarput, takutillugu soorlu assersuutigalugu, akisussaaffinnik nutaanik tigooqqaanerit, taamallu imminut oqartussaaffigiartorneq. Taamaaginnassappalli aalajangiinerit patajaatsumik aalajangiussaaneri takutinneqartariaqarput, taamatut iliornikkut innuttaasunut, nunatsinni nunanilu allani niueqatigisanut aningaasaliissuteqartunullu, politikikkut ingerlatsinitta maleruagassiuisarnittalu naatsorsuutigineqarsinnaallutillu tatiginartuuneri takutillugit.

Ullutsinni Kalaallit Nunaanni ukkatarineqarpoq innuttaasut peqqissusaat nalunaaquttallu nikisinneqarneratigut ualikkut qaamanerup akunnermik ataatsimik sivitsornera inuppassuarnut pitsaasutut misigineqarpoq innuttaasunullu inuummarissaataalluni.

Allakkiamut atsioqataanikkut nalunaaquttap aamma nikisinneqaqqinnissaa ernumartinneqaqataaffigineqartoq nalunaarutigineqassaaq. Inassutigiumavarput, siunissami allannguisinnaanermik eqqarsarnek unitsinneqassasoq, taamallu UTC -2-mut uteqqissinnaaneq politikikkut oqallillunilu aalajangiiffigineqartinnagu naammaginartumik ilisimatuussutsikkut nalilersuisitsisoqaqqaassasoq, taamatut iliornikkut aalajangiiniarneq misigissutsimik aqunneqanngitsumik inuiaqatigiinnulli aningaasaqarnikkut sunniutaasussat innuttaasunullu kingunerusussaasut tunngavigineqarsinnaaqqullugit.” (Kalaallisua sulisitsisunit tiguneqarneratut)

Ernumassuteqarluni allakkiamut pineqartumut suliffeqarfinni kattuffinni allanilu tulluuttutigit allaqqasuni sinniisuutitanit atsiorneqarpoq:

Lasø A/S, Nan VVS aamma Maler APS, Nanoq ApS, Tusass A/S, Albatros Arctic Circle ApS, Liberale Erhverv, Ini A/S, Masanti A/S, GrønlandsBanken, Sulisitsisut, Hotel Hans Egede A/S, Blue Water Greenland, Hotel Søma, Arctic Law Greenland, ApS, Michaxi, Permagreen Grønland A/S, Pascucci ,Esmeralda, Esme Lounge, Arctic Star ApS, Polar Seafood Greenland A/S, KJ Greenland A/S, Pisiffik A/S, GreenRoc Strategic Materials Plc, Qaarpiak ApS, Arctic Star ApS, Sirius Greenland ApS, BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Comby, Qarlut Vonin, Polar El A/S, Nanco ApS, Asiaq, VR Travel, 2+ Revision Statsautoriserede Revisorer ApS, Hotel Kap Farvel ApS, Qaqortoq Lodges ApS, Qaqortoq PBH ApS, Oliecompagniet ApS, Sydgrønlands El og VVS ApS, Arctic Wool ApS, KE Bolig ApS, Kaataq El ApS, Sisimiut Tømrer- og Snedkervirksomhed ApS, kiisalu Grønlands Ejendomsselskab.

Asiaq ernumassuteqarluni allakkiamut ima ilanngussilluni oqaaseqaateqarpoq, nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat allanngortinneqassappat Asiaq saniatigit aningaasartuuteqarnerulissasoq, ilaatigit Asiami erngup silallu pissusiinik nalunaarsuinerinut atorneqartut peqqutaallutik.

Sulisitsisunit tusarniaanermut akissutip saniatigit Timersoqatigiit Kattuffianit tusarniaanermut akissut kakkiunneqarpoq. Taanna ataani immikkut issuarneqarpoq.

Timersoqatigiit Kattuffiat

Timersoqatigiit Kattuffiata (GIF) maluginiarpaa, timersoqatigiit kattuffiata takorluugarigaa Kalaallit Nunaat 2030-mi nunarsuarmi nunani tamani aalanerpaajussasoq. Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiivugut amerlasuutigit pitsaasumik ineriartortut, ineriartornerlu taanna GIF-imit attatiinnarneqarusuppoq. Ajorluartumimmi imaappoq Kalaallit Nunaanni nunarsuup sinnerani atugaasoq assigalugu kisitsisit takutikkaa pualavallaartut amerliartupiluuleqqasut, ilutigisaanik meeqqat inersimasullu akornanni aalanngippallaartoqarluni.

Nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat massakkut atuuttoq – ingammik ukiuunerani – pitsaaqutitaqarpoq ualikkut kingusissukkat unnukkulluunniit akunnermik ataatsimik sila qaamanerusalerma, taanna timip aalatinnissaanut atorluarneqarsinnaalluni. Taanna pitsaaqutaasoq timersoqatigiit kattuffiannit tassungalu ilaasortaasunit iluarineqarpoq. Ilaasortat amerlanerit atuarnrup sulinerulluunniit kingorna timersorlutik timiminnik aalatitsisarput, aammalu – ingammik ukiukkat – taamatut timiminnik aalatitsinissaminnut

akunnermik ataatsimik sivikillisitsisariaqalissallutik nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiat uterteqqinneqassagualuarp.

SIK

SIK-mit maluginiarneqarpoq ukiut marluk kingulliit iluanni Kalaallit Nunaannut nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiata allanngortinnissaa pillugu tusarniaanerit marluk ingerlanneqarsimasut. SIK-mit sulit attanneqarpoq nutaamik allanngueqqittoqarnissaanut siusippallaartoq kingullermik allannguisoqarnera eqqarsaatigalugu.

SIK-mittaaq maluginiarneqarpoq inuit 3.100-t nalunaaquttap aalajangersarneqarneranut UTC-3-mut nuuttoqarnissaanut tapersiisimasut Kalaallit Nunaanni qinersisinnaasunit 40.369-iunit 13%-iinnaammata. Tamanna SIK paasinninnera malillugu nalunaaquttat ingerlaqatigiiffiannik allannguissamut tunngavissatut atornissaanut annikippallaartoq.

Taamatuttaaq nalunaaqutaq akunnermik ataatsimik nikisinneqassappat SIK-mit akerlerineqarpoq.

Akerlianilli Kalaallit Nunaanni aasaanerani nalunaaquttap allanngortinneqartarnerata atorunnaarsinneqarnissaa SIK-mit taparserneqarpoq.

Nungunu Olsen

”Nalunaaqutaq eqqortoq (seqineq malillugu) atortariaqarippat Nungunu Olsenip isumaqataaffigaa, aammalu nalunaaquttap nikisinneqartarnissaa sulit pisariaqanngitsoq (aasaanerani ukiuuneranilu nalunaaquttap nikisinneqartarnera eqqarsaatigalugu).

Nalunaaquttamik allannguinerit inuit peqqissusaannut sinittarnerannullu sunniuteqarsinnaasut, tamannalu aamma meeqqani takuneqarsinnaasartoq Nungunu Olsenimit eqqumiiginartinneqarpoq.

Peter Josefsen

Peter Josefsen, Maniitsoq, siunnersuummut isumaqataanerarpoq innersuussutigalugulu illoqarfimmini piniartunit / aalisartunit arlaleriarluni tusartarsimallugu umiatsiarlutik aallarniarlutik seqernup nuinissaa sivilisunerusumik utaqqisarsimagaat, ingammik ukiaanerani ukiukkullu.

Arne Rafaelsen

Arne Rafaelsen, Aasiaat, allanik oqaaseqaateqanngikkaluarluni isumaqataavoq nalunaaqutaq massakkumut naleqqiullugu akunnernik marlunnik kinguartinneqartariaqartoq aasaaneranilu nalunaaquttap nikisinneqartarnera unitsinneqassasoq.

Erena Kristensen

Erena Kristensen allanik oqaaseqaateqanngikkaluarluni siunnersuummut isumaqataavoq.

Søren Hald Møller

Søren Hald Møller, Nuuk, siunnersuummut tamakkiisumik isumaqataavoq Inatsisartunullu kaammattuutigalugu taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassasoq.

Ima allappoq:

Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera sorlerluunniit nunagisamut aalajangiunneqaralarpat aalajangiussaq pitsaaquteqarlunilu ajoquteqartussaavoq. Taamaattumik nalunaaquttap aalajangersarneqarnissaanut toqqaanissamut toqqammavigisassat aalajangiusimaneqartariaqarput: Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera nunagisami ullup ingerlarnganut sapinngisamik naapertuunnerpaaffissaminiitinneqassaaq: Seqineq qaqugukkut nuisarnersoq seqinerlu qaqugukkut tarrittarnersoq, kiisalu seqernup qullasinnerpaaffiani nalunaaqutaq ullup qeqqartartoq. Nunarsuup sinnerani taamaannerusarput taamaattumik Kalaallit Nunaanni aamma taamaattariaqaralarpoq.

Massakkutut itsillugu Kalaallit Nunaata Kitaata qeqqani seqernup qilammi qullasinnerpaaffigisarpaa nal. 14.30. Tamanna uniorluinnarpoq.

Nunarsuarmi sumiiffipput inissisimaffigaarput tamannalu inuiaqatigiinnit malinneqartariaqarpoq.

Pinngortitamit inuussuteqartunut tassa taamaappoq: Nalunaaquttap aalajangersarneqarnera uumasunit timmissaniillu soqutigineqanngilaq ullullu ingerlarnga malinneqartarluni. Pinngortitap ulluinnatsinni atugassaritittagai malillugit inuujuaannarnikuuvugut.

Aasaanerani nalunaaqutaq eqqarsaatigissagaanni ajornartorsiut taannaajuaannarnikuuvoq. Aasaanerani nalunaaqutaq taannaasarpooq allorniusanut sanimukartunut ækvatorip nunarsuullu kaaviffiisa isuisa akornanniittunut taamaallaat malunniuteqartartoq. Aasaanerani nalunaaqutaq ækvatorip nalaani malunnaateqanngilaq, tassami ukioq kaajallallugu ulloq unnuarlu assigiikkamik: Seqineq ullaakkut nal. 6 nuisarpoq taavalu nal. 18 tarrittarluni. Nunarsuulli kaaviffiisa isuisa nalaanni seqineq kaaviinnanngikkuni taaginnaavittarpoq. Soorunalimi upernaap ukiallu qaammatai minillugit.

Issittumi najugaqarpugut nunallu annerpaartaani aasaanerani nalunaaqutaq apeqqutaavallaarnani nunanullu allanut sanilliullugu malissagaanni akornutaannaalluni. Nunarpassuit aasaanerani nalunaaquttamik atuisarput; taamaakkaluartoq nunarpassuit allat aasaanerani nalunaaquttamik malinninniaratik aalajangernikuullutik. Tamanna assersuutigalugu Asien, Afrika, Amerikami Kujallermi Qeqqanilu aammalu Australiep annerpaartaani atuuppoq. Tamanna aamma Islandip annerpaartaanut aammalu Canadap ilaani

USA-milu atuuppoq. Nunavissuarniittuni taaneqartuni nunarpassuit aasaanerani nalunaaquttamik malitaqartarnikuupput kisiannili atorunnaaqqinnikuullugu.

Taamaattumik nunarsuarmi inissisimaffipput malillugu ukioq kaajallallugu Kalaallit Nunaannut nalunaaquttap aalajangersarneqarneranut uteqqittariaqarpugut.

Julia Zeeb Bech

Nalunaaquttap uterteqqinneqarnissaa taamaatsiinnarneqarnissaa Julia Zeeb Bech-imit taparserneqarpoq.

Taamma allappoq nammineerluni panimmilu nalunaaquttap aalajangersarneqarneranik allannguinekuuneq akornutigerujussuarlugu malussarfiginikuullu timikkut qasoqqassutigisartakkaminnik.

Atuarfimmi ilinniartitsisutut sulinermini aamma maluginiarpaa nalunaaquttap aalajangersarneqarneranik allannguineq atuartorpassuarnut sunniuteqarsimasoq. Ullaakkut makinniartarnerminni artorsartarput malunnartorujussuullunilu atuartitsinermi tamakkiisumik peqataasanngitsut. Allannguineq atuartunut, angajoqqaanut ilinniartitsisunullu annertuumik ajoqutaavoq.

Else Løvstrøm

Else Løvstrøm siunnersuummut isumaqataavoq, isumaqaramimi pinngortitaq malinnagu nalunaaquttap ingerlanera ilaatigut peqqutaalluni nunatsinni timmisartut angallannerat ajornartorsiortoq.

Qanorluunniit nalunaaqutaq siuartitsigaluarutsigu pinngortitap ingerlarna allanngornaviannigilaq seqernullu kissarnera naammatsikkaangat aatsaat pujoq qangattartarluni – pissusissamisut.

Seqernummi kissassusaa apeqqutaanngikkaluarpat qanoq ililluni pujoq akunnermik ataatsimik marlunnilluunniit sioqqutsilluni qangattassagami? – nalunngilarpummi apeqqutaanngitsoq nalunaaquttamik siuartitsigaluarutta seqinerput, pujoq anoriluunniit nikikkunnanngitsut.

Taassuma paasisinnaalluarpaa sooq Air Greenland ilungersornersoq, aningaasarpassuarnillu annaasaqarnersoq. Nunanimi allani sooq nalunaaquttamik siuartitserusussappat piffissamut putsernerpaaffiusartumut?

Nunani allani sorlarni Issaq eqqaassanngikkaanni pinngortitaq taama naalagaatigiva sunullu tamanut aalajangiisuusarluni? Taamaakkaluartorlu Issittup nunanut allanut naleqqussarnissaa pillugu nalunaaquttamik siuartitsisoqarluni.

Taamaattumik taanna isumaqarpoq nunatsinni nalunaaquttap ingerlaasaa sapinngisaq malillugu pinngortitap periusaanut qaninnerpaatinneqartariaqartoq kinguartinneqarlunilu. Inuit peqqissusaannut nunallu aningaasaqarneranut iluaqutaassagalarpoq.

Jonna Jakobsen Olsen

Jonna Jakobsen Olsenip erseqqissarpaa partiimut arlaannaannulluunniit ilaasortaanani, kisiannili Naleqqamiit siunnersuut taperserlugu, peqqissutsimuinnaanngitsoq iluaqutaassammat kisiannili nunatta aningaasaqarneranut aamma.

Taassuma innersuussutigaa nunatsinni timmisartukkut angallanneq pinngortitap periusaanut tulluussarneqartariaqartoq: Ullumikkumut naleqqiullugu siunnersuut malinneqarpat pujoq qangattajaarnerusalissaaq – timmisartullu missinnaalissallutik.

Else Mina Ostermann

Else Mina Ostermannip kissaatigaa nalunaaqutaq nalinginnaasumut utertinneqassasoq.

Taassuma innersuussutigaa – ingammik ukiukkut – umiatsiamik angalanaraanni sulinissaa kinguarsarneqartartoq.

Maria Panínguak` Kjærulff

Maria Panínguak` Kjærulff, Nuuk, allamik oqaaseqaateqarnani isumaqataavoq Kalaallit Nunaanni nalunaaqutaq akunnermik ataatsimik kinguartittariaqartoq.

Susanne Kjærulff

Susanne Kjærulff, Nuuk, allamik oqaaseqaateqarnani isumaqataavoq Kalaallit Nunaanni nalunaaqutaq akunnermik ataatsimik kinguartittariaqartoq.

Karoline Rehtmar Josefsen

Nalunaaquttap kinguartheqqinneqarnissaa allanngorteqqinneqassanngitsorlu Karoline Rehtmar Josefsenimit kissaatigineqarpoq.

Taassuma ilisimatitsissutigaa ilinniartitsisuulluni, tusarniaanermullu akissuteqarnerminut atuartut eqqarsaatiginerarlugit. Taassuma malugisimavaa nalunaaquttap aalajangersarneqarneranik allanngiutut atuartunut ilikkagaqarniarnerannullu pitsaanngitsumik sunniuteqarsimasooq. Ilikkarniarnerminnik ajornartorsiuteqarput “eqeerniarnerallu” sivisusinnaasarluni.

Pipaluk Heilmann

Pipaluk Heilmann, Narsaq, isumaqataanerarpoq nalunaaqutaq akunnernik marlunnik kinguartinneqassasoq.

Karen Nielsen

Karen Nielsen siunnersuummut isumaqataavoq qasujaleqqaneq malunnartorujussuummat.

Aqqaluk Danielsen

Aqqaluk Danielsen, Kullorsuaq, aallaqqaasiutigalugu nassuiaavoq Kullorsuaq Kalaallit Nunaata kitaani najugaqarfinni avannarpassinnerpaajusoq. Imatut paasillugu Avannersuarmut qaninnerpaajusoq, taamaattumillu avinngarusimasorujussuarmiilluni.

Piniartut piniariarlutik aallarnissaminnut qaammarsiillugu utaqqisariaqartarput, suliffeqarfiillu matunnginnerini nunamut uterniarsarisarlutik. Najugaqarfinni suliffeqarfiit illoqarfinniittutuulli ammanertutigisanngillat. Soorlu assersuutigalugu illoqarfinni pisiniarfiit unnussuup tungaanut ammasarput, najugaqarfinnili taama ammatigisarnatik.

Taamaattumik nalunaaquttap aalajangersarneqarnera Danmark eqqarsaatigalugu aalajangiussaani kuusoq nunamut ukiuunerani taartartumut tulluanngilaq. Kalaallit Nunaata qeqqani ingammillu Kujataani najugaqaraanni malunnarpallaarnaviannngilaq, kisianni nalunaaquttamik allanngortiterisarneq ukiuunerani taarsisartumiittunut ajorpoq. Aqqissut eqqarsaatigilluagaanngilaq.

Akerlianilli piffinni ukiuunerani taarsisartuni nalunaaquttap siuartinneqartarnera imaluunniit kinguartinneqartarnera pitsaasuvoq, taamaalilluni ulluunerani qaamaneq atorluarneqarsinnaagami.

Taamaattumik Aqqaluk Danielsen aasaanerani nalunaaquttamik nikisitsisarnerup attatiinnarneqarnissaanut tapersersuisuvoq, kissaatigaluguli nalunaaquttap aalajangersarneqarnerata siullermut utertinneqarnissaa.

Anna Sara Dalager

Anna Sara Dalager allamik oqaaseqaaternani siunnersuummut isumaqataavoq.

Enok Ummaq Sadorana

Enok Ummaq Sadorana Qaanaami nalunaaquttap siullermik inissisimaffianut utertinneqarnissaa peqqutissaqarluarsoraa:

Ullaakkut 08:00 suliaartortarpugut, seqernullu inissisimaffia naapertorlugu misinnartarpoq nal. 06:00 suliaartortarluni.

Ulloq maani unnukkut ajunnginnerpaasarpoq, soorlu assersuutigalugu nal. 23:00 sila alianaatsorujussuusarpoq naak nalunaaqutaq aatsaat unnukkut qulingiluannngortussaagaluartoq.

Nalunaaqutaq sungiusimasarput maqaaseqaarput siuartillugulu allanngortinneqarnikuunera malugeqaarput.

Ukiukkut qaammartarnera kingusinneruvoq qaamaniminnguarlu piniartut angalanerminni atortarpaat. Ima paasillugu, qaammarnissaa utaqqeqqaartaraat tamannalu soorunalimi kinguneqartarpoq nalunaaqutaq akunnernik marlunnik siuarnikuunera annertummat.

Kitdlaq Jørgensen

Kitdlaq Jørgensen, Maniitsoq, isumaqanngilaq nalunaaquttap nikisinneqarnikuunera kimulluunniit iluaqutaasoq. Nikisinneqarnera innuttaasunut pitsaanngitsumik sunniuteqarpoq, soorlu aalisartunut, ingammik upernaakkut ukiakkullu qaammarsiillugu utaqqisarnerat.

Taanna isumaqarpoq nalunaaqutaq nalinginnaasumut utertinneqassasoq aammalu aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarnera atorunnaarsinneqassasoq, tamannami aatsaat 1973-1979-imi uuliamik ajornartoornermi atulernerqarnikuummat. Ullumikkut taamatut ajornartooruteqanngilagut taamaattumik attatiinnarneqartariaqanngitsoq.

Taassuma isumaa malillugu una pineqarpoq Danmarkimi iliuutsit ilaaginnarneqartut. Naak ileqqutoqqat iperaruminaassinnaagaluartut taanna isumaqarpoq iluaqutigineqanngippat piffissanngorsimassasoq nutarsaanissamut.

Kitdlaq Jørgensenip misigisarpaa innuttaasunut pitsaanerpaajusussaq illikartinneqartartoq Danmark Europalu “qanillattorniaannarlugit”. Innuttaasunik tusaanngitsuusaarneruvoq. Taanna isumaqarpoq kinaassuserput tunulliunneqartoq imatullu paasillugu nalunaaquttap allanngortinneratigut europamiunngorsagaasugut.

Jakku Møller

Jakku Møller isumaqatigaa nalunaaqutaq uterteqqinneqassasoq. Taassuma innersuussutigaa aasaq maanna qaangiutingajalersoq, amerlasuullu ippigissagaat piffissami matumani taartalereertussaagaluartoq qaamaannassappat.

Luisse Larsen

Luise Larsen siunnersuummut isumaqataavoq, isumaqarami nalunaaquttap aalajangersarneqarneranut siullermut uteqqittariaqartugut, isumaqarlunilu aasaaneranut ukiuuneranullu allanngortitsisaqattaarnersuarmut nukinnik atuineq unittariaqartoq.

Jens Ottosen-Kristiansen

Jens Ottosen-Kristiansenip nalunaaquttap nalinginnaasumut utertinneqarnissaa kissaatigaa. Arlalinnik tassunga peqquteqarnerarpoq, ullup qeqqatali unnukkullu qaamasarneranut tunngatinnerarlugu.

Karl Peter Olsen Motzfeldt

Karl Peter Olsen Motzfeldtip, nalunaaquttap kingumut utertinneqarnissaa kaammattuutigivaa, tassumunngalu tunngatillugu Air Greenlandip aqutsisui naalagasussaannnginnerarlugit.

Efraim Nathansen

Efraim Nathansenip innuttaasut/najugaqavissut tusaaneqarnissaat kaammattuutigivaa nalunaaqutarlu sungiusimasatsinnut utertinneqarnissaa kissaatigalugu. Suli qaamatillugu meeqqat ualikkut innarsinnaaneq ajortut imaluunniit suli qaamasorujussuutillugu innarnissartik sungiukkuminaatsikkaat ersarittorujussuusoq malugisarlugu.

Sorlannguaq K. Davidsen

Sorlannguaq K. Davidsen allanik oqaaseqaateqarnani nalunaaquttap utertinneqarnissaa kaammattuutigivaa.

Kiu Preben Kivioq

Kiu Preben Kivioq, Qaanaaq, isumaqarpoq, Nuummut naleqqiullugu Qaanaamut nunaqarfiinullu nalunaaqutaq akunnernik pingasunik nikisinneqartariaqartoq. Pinngortitamut qanilluta inuugatta maannakkullu nalunaaquttap ingerlaaqatigiiffia Qaanaamut pissusissamisuunngitsoq ersarissatigivaa. Qaanaaq kippasissorujussuarmiippoq –New Yorki aamma Florida allorniusaamut tukimukaartumut naligingajallugu. Siornatigut kissaatigineqartartut tusarneqanngitsutut inissinneqartarsimapput, taamaammallu tusarniaanerup iluaqutaanissaa upperinngilaa.

Aasaanerani nalunaaquttap atorunnaarsinneqarneranut tunngatillugu nammineq nalunaaquttap nikisinneqartarneri iluaalliuutigiuartarsimallugit oqaatigaa.

Najattannguaq Enoksen

Nalunaaquttap nikisinneqarneranit nammineq meeqqanilu sinnakilaartarnertik Najattannguaq Enoksenip oqaatigaa. Innajaartaraluarlutik sininnaveertarput ullaakkullu itertarfitsik ajornartorsiutigisarlugu. Tamanna pissutigalugu meeqqat maannakkut atuarfimminni malinnaaniarnissaminnik ajornartorsiuteqalerput, naammattumillu sininniassammata arlaleriarluni atuariartortinnagit angerlarsimatiinnartarsimavai. Siornatigut piffissami neriffigissallugu sungiusimasaminni pinnatik ilaqutariit piffissami allami aamma nerisalnernikuupput. Timimit nalunaaqutaq sungiusimaneqaraluartoq nalunaaquttap nikisinneqarnera sungiukkuminaappoq.

Ane Petersen

Ane Petersen, Ilulissat, nalunaaqutaq akunnernik pingasunik utertinneqaqqittariaqartoq isumaqatigaa.

Taamatuttaaq ilangullugu, nalunaaquttap allanngortinneqarnera Ilulissani maannakkut ulloq unnuarlu seqineq kaaviinnarmat malugineqartanngikkaluartoq, taartalerpalli malunnarsiumaartoq ilimagalugu.

Gerda Jeremiassen

Gerda Jeremiassenip aasaanerani nalunaaquttap nikisinneqartarnerata atorunnaarsinneqartarnera tapersorsorpaa. Nalunaaquttap allanngortinneqartarnera sininnaveertarnermik, qasunermik timikkullu iluaalliuuteqartarnermik malitseqartartoq misigisimasarpoq.

Dan Frederik Thomassen

Dan Frederik Thomassen nalunaaquttap aalajangersarneqarneranut nutaanngitsumut utertariaqartugut nalunaaqutarlu “pinnguaatigiunnaartariaqaripput” oqarpoq.

Ulloriaq Grønvold

Ulloriaq Grønvoldip maannakkut nalunaaquttap ingerlaaqatigiiffiat malinneqartoq iluarisorujussuullugu oqaatigaa, kissaatigaalu tamanna allanngortinneqaqqissanngitsoq.

Valentine Heilmann

Valentine Heilmann allanik oqaaseqaateqarnani siunnersuummut isumaqataavoq.

Winnie Larsen

Winnie Larsen, Qaqortoq, nalunaaquttap “nalinginnaasumut” uterteqqinneqarnissaa, nalunaaquttallu “nalunaaquttamut nalinginnaasumut” sungiusimasatsinnut uterteqqinneqarnissaa qamannga neriutugalugu oqaatigaa: Seqineq mallillugu inuuvugut, seqernullu qaamarnga iluaqutigisaqaarput.

Ilinniartuugami nukissaqarluarluni atuarfimminut takkuttarnissani pingaartittorujussuullugu ilisimatitsissutigaa. Ukiakkulli ilaquttanilu ullaakkut iteraangamik sulii taartorujussuusarpoq pingaartumik ukiukkut. Taamaammalu soorlu aatsaat nal. 14:00 missaani soorlu aatsaat nukissaqarluarfissani tikittarlugu ullaarluni tamaat eqeerniartarluni.

Sara Lange Larsen

Sara Lange Larsen siunnersuummut isumaqataavoq.

Lone Lange Larsen

Lone Lange Larsen siunnersuummut isumaqataavoq.

Ane Sofie Petersen

Ane Sofie Petersen siunnersuummut isumaqataavoq.

Aviak Lange Nielsen

Aviak Lange Nielsen nalunaaquttatta, UTC-2-mut inissinneqarsimanera isumaqatiginngilaa.

Aviak Lange Nielsenip tulluuttut akornutaasinnaasut erseqqissaassutigai:

- Nal. 19.00 – 20.00-p nalaani meeqqat innarfissaata nalaani kiannerpaajusarpoq. Kiaguttorujussuusarput.
- Ullaakkut nillertillugu meeqqat atisalersoraanni, soraarluni aaneranni atisaat oqorpallaalersimasarput. Pingaartumik upernaakkut ukiassakkulli tamanna atuuppoq. Meeqqat kiagutarput nuffasikulasarlutillu.

Aviak Lange Nielsenip taamaammat siunnersuut taperserpaa, nalunaaquttap aalajangersarneqarnera uagut maani najugaqartugut malilluta aqqissorneqartartussaagaluartoq, allallu nalunaaquttamik aalajangersaanerat nalimmassarfigisariaqangikkipput oqaatigalugu.

Sacha Schiøtt

Sacha Schiøtt, Nuuk, siunnersuummut tapersiivoq. Upernaakkut ukiassakkullu suli qaamatillugu meeqqat innartinniartarneri ajornartorujussuusartoq misigisarpoq, ullaakkullu naammattumik sininneq ajoramik itertikkuminaattarlutik.

Sacha Schiøtt, biologitut iliniarsimasoq, timitsinni hormoninut ullup qaamarnga pingaaruteqartorujussuuq taamaammallu timitsinnut peqqissusaanullu pingaaruteqartorujussuusooq oqaatigaa.